STUDIE PROVEDITELNOSTI PROJEKTU

Přírodě blízké cesty Lužických hor pro terénní cyklistiku

Liberecký kraj

Září 2026

Studie proveditelnosti projektu

Přírodě blízké cesty Lužických hor pro terénní cyklistiku

Zadavatel	Jánské kameny – Johannisstein, z. s.
Autor studie	Jan Šmíd
Partner	DMO Lužické a Žitavské hory, z. s.
Termín zpracování	Prosinec 2025 - září 2026

Projekt byl podpořen z rozpočtu Libereckého kraje

Seznam zkratek

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
CHKO	chráněná krajinná oblast
CZ–DE	Česká republika – Německo
DMO	destinační management / organizace destinačního managementu
EVL	evropsky významná lokalita
GPX	GPS Exchange Format – datový formát pro ukládání a přenos tras a geografických bodů
KČT	Klub českých turistů
LČR	Lesy České republiky, s. p.
LS	lesní správa
MTB	mountain bike – horské kolo / horská cyklistika
NPR	národní přírodní rezervace
PR	přírodní rezervace
PP	přírodní památka
SPÚ	Státní pozemkový úřad
ZCHÚ	zvláště chráněné území

1. Zadání, předmět studie a vymezení území

1.1. Předmět studie

Hlavním cílem této studie proveditelnosti je zmapování současného stavu cyklistické infrastruktury v zájmovém území Lužických hor a definování nových příležitostí pro rozvoj moderní a udržitelné cyklistiky pro různé cílové skupiny. Studie se zaměřuje na vytvoření koncepčního rámce pro bezpečné a atraktivní provázání regionu Lužických hor se sousedními Žitavskými horami a zároveň na logické navázání na další části destinace Lužické hory a směrem k oblasti Českého Švýcarska.
Důležitým aspektem je vazba na dálkové trasy v blízkém okolí (Mandavská, Odra–Nisa, Hřebenovka, Sv. Zdislavy či RockHead v Sasku), čímž studie reflektuje aktuální trendy v cykloturistice a specifické potřeby uživatelů. Práce bere v potaz rostoucí popularitu dálkové cyklistiky a vícedenních přejezdů, a to v disciplínách silniční, horské (MTB), gravelové cyklistiky včetně elektrokol. Navrhovaná síť je zaměřena především na MTB, gravel a elektrokola. Nabídku pro silniční cyklisty tvoří stávající značené trasy a navazující produkty (např. Wolfking v Českém Švýcarsku, Winterman).

Hlavní pilíře studie zahrnují:

- Provedení podrobného zmapování stávající sítě značených cyklotras, cyklostezek a doprovodné infrastruktury a návaznost tras. Součástí je seznam doporučených nástupních míst, analýza možností využití veřejné dopravy v území včetně seznamu stanic vlakové dopravy a identifikace klíčových bodů pro přechod státní hranice do Saska.
- Studie předkládá návrhy nových tras a propojek, které vzešly z terénního průzkumu a konzultací s místními aktéry a samosprávami. Cílem je vytvořit funkční síť s důrazem na maximální využití přírodě blízkých cest, tedy polních a lesních komunikací. Stávající cyklotrasy jsou v regionu vedeny ve značné míře po silnicích, což snižuje bezpečnost i atraktivitu pro návštěvníky. Záměrem je proto vést provoz více na stávající lesní a polní cesty, což reflektují zejména trasy č. 5, 6, 8 a 9 a přeshraniční trasa č. 1. Návrhy jsou koncipovány tak, aby minimalizovaly konflikty s pěšími turisty a respektovaly limity ochrany přírody i zájmy vlastníků lesa.
- Možnosti provázání české sítě s navazujícím územím Žitavských hor. Studie definuje konkrétní hraniční body a navrhuje propojení tam, kde dosud chyběla kontinuita mezi českou a saskou sítí cyklistických tras, což umožní vznik ucelených přeshraničních okruhů a posílí přeshraniční pohyb místních i turistů a spolupráci v rámci širšího regionu, například vazbou na Žitavské hory.
- Řešení logické návaznosti lokálních úseků na dálkové cyklistické magistrály a páteřní infrastrukturu, zejména na trasu Sv. Zdislavy, resp. cyklotrasu č. 8 – Severní magistrálu, Odra–Nisa, Hřebenovka a Mandavská.
- Vytvoření podkladu pro následná jednání se státním podnikem Lesy ČR a správou CHKO Lužické hory. Díky detailní pasportizaci nově navržených úseků, která zahrnuje popis povrchů a fotodokumentaci, studie dokumentuje stav projednání jednotlivých návrhů s dotčenými orgány a vlastníky. Veškeré stávající i navrhované trasy a nástupní místa byly detailně projednány s dotčenými samosprávami, konkrétně v obcích: Svor, Cvikov, Mařenice, Krompach, Kunratice u Cvikova, Jablonné v Podještědí, Rynoltice a

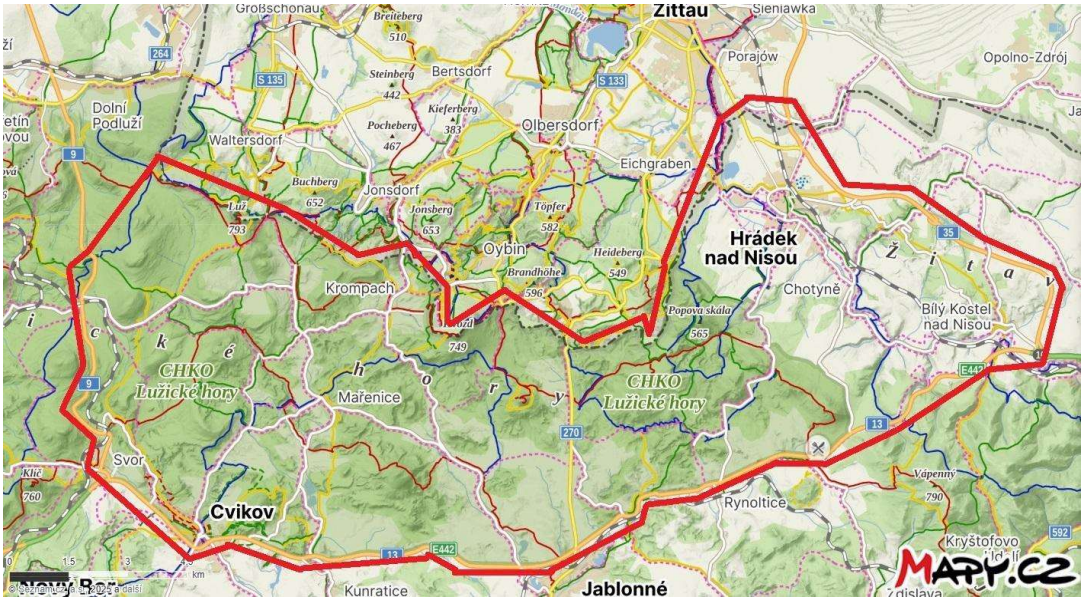
Hrádek nad Nisou, včetně přilehlých místních částí, jako jsou Jítrava, Petrovice, Dolní a Horní Světlá.

- Zhodnocení stavu cyklistického značení v území a návrh podkladů pro jeho obnovu a doplnění ve spolupráci s Libereckým krajem a DMO.
- Koncept dálkového gravelového propojení Liberec – Lužické hory – České Švýcarsko – Hřensko (cca 100 km), které přesahuje zájmové území vymezené smlouvou a je předkládáno jako námět k dalšímu prověření.

Výsledkem studie je detailní zmapování území, které definuje konkrétní kroky a návrhy pro budoucí proznačení tras i rozvoj doprovodné infrastruktury. Zmapování a návrh nových tras a propojek vytvářejí podklad pro další dohodu s orgány ochrany přírody, vlastníky a správci pozemků a pro efektivnější usměrnění pohybu cyklistů v území. Vhodně vedená a proznačená síť může přispět k omezení vjezdu do lokalit, kde to vzhledem k zájmům ochrany přírody není žádoucí nebo kde hrozí zvýšený střet mezi pěšími a cyklisty. V případech, kdy je nevyhnutelný souběh s turistickými trasami KČT, jsou prioritně voleny úseky vedené po širokých a přehledných cestách a lesních komunikacích. Tento podklad slouží ke zvýšení turistické atraktivity regionu s přeshraničním potenciálem a podpoře místní ekonomiky prostřednictvím udržitelného cestovního ruchu.

1.2. Zájmové území studie

- **Západní hranice** je tvořena silnicí **I/9**, která tvoří předěl mezi Lužickými horami a oblastí Českého Švýcarska a Labských pískovců v linii Svor – Stožecké sedlo.
- **Jižní hranice** sleduje linii silnice **I/13**, která představuje hlavní dopravní tepnu podhůří a spojuje obce a města Nový Bor, Svor, Cvikov, Jablonné v Podještědí a Chrastavu.
- **Východní hranice** je definována tokem řeky **Nisy** a linií silnice **I/35** v úseku mezi Bílým Kostelem nad Nisou a Hrádkem nad Nisou.
- **Severní hranice** je pevně určena **státní hranicí se Spolkovou republikou Německo (Svobodný stát Sasko)**, kde území přímo navazuje na **Přírodní park Žitavské hory** (Zittauer Gebirge).

Obr. 1: Vymezení zájmového území studie.

2. Vymezení území a jeho potenciál

2.1. Charakteristika území z pohledu ochrany přírody - CHKO Lužické hory

Kdysi byly Lužické hory domovem neprostupných pohraničních hvozdů, které po dlouhá staletí citlivě dotvářela lidská činnost. Výsledkem je harmonická krajina, pro niž jsou typické výrazné znělcové a čedičové kupy, střídající se s bizarními útvary pískovcových skalních měst. Souvislé lesní komplexy zde plynule přecházejí v pestré podhorské louky s bohatou sítí remízků, mezí a solitérních stromů. Celkový ráz oblasti na mnoha místech dotváří unikátně zachovaná lužická lidová architektura, zejména typické podstávkové domy.

Základní fakta a geografické vymezení: Chráněná krajinná oblast Lužické hory byla vyhlášena **12. 4. 1976** na rozloze **271 km²**. Území se rozkládá v nadmořské výšce **289–793 m n. m.** a leží při státní hranici se Svobodným státem Sasko. Oblast tvoří významné rozvodí mezi Severním a Baltským mořem a sousedí s dalšími velkoplošnými celky: NP České Švýcarsko, CHKO České středohoří a CHKO Labské pískovce.

Geologie a flóra: Geologické podloží je tvořeno pískovci české křídové tabule, které v třetihorách prorazily sopečné výlevy (fonolit, čedič). Tato pestrost podmiňuje druhové složení lesů, kde v nižších a bohatších polohách dominují **květnaté bučiny** (s výskytem kyčelnice devítilisté či lilie zlatohlávka), zatímco na pískovcích a extrémních stanovištích rostou **acidofilní bučiny** a reliktní bory. V hlubokých lesích se fragmentárně zachovaly původní porosty jedlí, javorů a jilmů; unikátem jsou staleté tisy v obci Krompach či vysokohorská doubrava na vrcholu hory Klíč.

Krajina je útočištěm pro řadu vzácných živočichů. V potocích pstruhového pásma (horní toky) žije **vydra říční**, **ledňáček říční** či **skorec vodní**. Na vlhkých orchidejových loukách se vyskytuje celosvětově ohrožený **chřástal polní**. Typickými zástupci skal a sutí jsou **výr velký**, **krkavec obecný** a aklimatizovaná populace **kamzíka horského** (původem z Alp).

V posledních letech se v území stabilně zabydlel vlk obecný, který se sem vrátil po více než století a Lužické hory využívá jako součást svého širšího teritoria na pomezí Čech a Saska. Chladná mikroklimata suťových polí (např. u jeskyně Naděje) pak hostí vzácné glaciální relikty z řad bezobratlých a mechorostů.

Zdroj dat: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR) – Správa CHKO Lužické hory. Více informací na: https://luzickehory.aopk.gov.cz/

Seznam maloplošných chráněných území v zájmové oblasti: **Národní přírodní rezervace Jezevčí vrch, přírodní rezervace Luž a přírodní památky Brazilka, Bílé kameny, Naděje, U Rozmoklé žáby a Rašeliniště Mařeničky.**

Seznam evropsky významných lokalit: Evropsky významná lokalita Svitavka, Evropsky významná lokalita Jezevčí vrch, Evropsky významná lokalita Suchý vrch – Naděje, Evropsky významná lokalita Lužickohorské bučiny.

V procesu připomínkování Plánu péče CHKO Lužické hory na období 2025–2034 se DMO Lužické a Žitavské hory podařilo prosadit několik zásadních úprav týkajících se cyklistiky a terénní cykloturistiky. Oproti původnímu návrhu dokument nyní pracuje s věcnější terminologií a připouští možnost budování singletracků, pokud budou záměry předem projednány se všemi dotčenými subjekty a bude zajištěn jejich odpovědný správce. Plán péče zároveň výslovně uvádí jako vhodné využití stávajících lesních a polních cest, čímž reflektuje rozvoj rekreační cykloturistiky i e-mobility. Cyklistika je tak v aktuálně schváleném dokumentu chápána jako legitimní forma rekreace, kterou je třeba řídit a usměrňovat, nikoli plošně omezovat, což vytváří institucionální a koncepční rámec pro přírodě blízký rozvoj terénních tras v Lužických horách.

2.2. Charakteristika území z pohledu destinačního managementu (DMO)

Oficiálním garantem rozvoje cestovního ruchu v regionu z pohledu destinačního managementu je spolek **DMO Lužické a Žitavské hory, z. s.**, který vznikl v roce 2018 z iniciativy Svazku obcí Novoborska. Organizace úspěšně obhájila certifikaci oblastního managementu od agentury

CzechTourism. K 31. 12. 2024 tvořilo členskou základnu **77 členů**, z toho 40 obcí, subjekty neziskového i podnikatelského sektoru. Destinace hospodaří s rozpočtem přesahujícím 4 miliony Kč, přičemž klíčovým zdrojem je přímá podpora Libereckého kraje ve výši 2 mil. Kč. Mezi hlavní marketingové priority roku 2025 patří **Pivní stezka Lužických hor** a fenomén **podstávkových domů**.
V oblasti cykloturistiky se aktivity pro rok 2025 soustředí na realizaci **Generelu turistické infrastruktury**, který slouží jako podklad pro cílené investice do odpočinkových míst a značení. DMO v následujících letech plánuje posílit propagaci regionu jako ideální destinace pro **gravelovou a MTB cyklistiku**, a to prostřednictvím nových digitálních kampaní a spolupráce s influencery zaměřenými na aktivní outdoor (např. realizované instatripy). Významným krokem je také integrace cyklistických okruhů do přeshraničního konceptu **Outdoorland**, který v roce 2025 cílí na vytvoření jednotné mapové platformy pro celou oblast Lužických a Žitavských hor. Destinace rovněž pokračuje v monitoringu návštěvnosti na exponovaných místech, aby bylo možné efektivně korigovat turistické proudy a předcházet iritaci v klidových zónách pohoří.

2.3. Vazba studie na strategické dokumenty a průzkumy

Studie **využívá a zohledňuje relevantní strategické dokumenty a rozvojové záměry** na úrovni Lužických hor, Libereckého kraje, České republiky i sousedního Saska. Navazuje zejména na cíle zaměřené na vytváření propojené a bezpečné sítě pro cyklistickou dopravu a cykloturistiku, využívání stávající infrastruktury, podporu udržitelné mobility, přeshraniční spolupráci a návaznost cyklistiky na veřejnou dopravu.
Současně reflektuje **aktuální trendy v cyklistice a měnící se způsob využívání území**, zejména rostoucí oblibu elektrokol a gravelové cyklistiky. Tyto formy cyklistiky rozšiřují možnosti pohybu v krajině a zpřístupňují cykloturistiku širším skupinám návštěvníků. Rozvoj kvalitní a vzájemně propojené sítě tras je proto vnímán nejen jako otázka infrastruktury, ale také jako nástroj **podpory aktivního a zdravého trávení volného času, udržitelného cestovního ruchu a místní ekonomiky**, zejména služeb navázaných na návštěvnost území.
Strategie rozvoje cyklodopravy v Libereckém kraji pro období 2021+ – aktualizace představuje hlavní krajský koncepční dokument pro rozvoj cyklistické dopravy. Aktualizace již zohledňuje výstupy národní iniciativy Cyklovize 2030 a pracuje s vytvořením jednotné Strategické sítě cyklodopravy Libereckého kraje. Jejím cílem je vytvořit bezpečnou síť hlavních dopravních cest pro cyklisty s návazností na sousední kraje a státy. Pro tuto studii je významný rovněž samostatný strategický cíl zaměřený na **cykloznačení a doprovodnou infrastrukturu cyklotras**. Návrhy studie tento rámec doplňují především na regionální a lokální úrovni a řeší propojení stávajících tras, chybějící vazby a přeshraniční prostupnost území.
Strategie rozvoje cyklodopravy v Libereckém kraji pro období 2021+ dostupná na: https://www.kraj-lbc.cz/urad/odbory/odbor-silnicniho-hospodarstvi/oddeleni/oddeleni-dopravnich-staveb/cyklodoprava-v-libereckem-kraji/strategie-rozvoje-cyklodopravy-v-lk-pro-obdobi-2021

Na širší krajské úrovni studie zohledňuje **Strategii rozvoje Libereckého kraje 2021–2027**, která představuje zastřešující strategický dokument kraje, a **Program rozvoje cestovního ruchu Libereckého kraje 2025–2030**, který se zaměřuje mimo jiné na rozvoj turistické infrastruktury a udržitelného cestovního ruchu. Prostorové vazby a konkrétní záměry turistické infrastruktury jsou dále posuzovány ve vztahu ke **Generelu turistické infrastruktury Libereckého a Ústeckého kraje**, který patří mezi podklady využité při zpracování studie.
Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021–2027 dostupná na:
https://www.kraj-lbc.cz/urad/odbory/odbor-regionalniho-rozvoje-a-evropskych-projektu/oddeleni/oddeleni-rozvojovych-koncepci/rozvojove-dokumenty/strategie-rozvoje-libereckeho-kraje-2021-2027/zakladni-informace
Strategické dokumenty cestovního ruchu Libereckého kraje dostupné na:

https://www.kraj-lbc.cz/urad/odbory/odbor-kultury-pamatkove-pece-a-cestovniho-ruchu/oddeleni/oddeleni-kultury/strategicke-dokumenty

Na národní úrovni studie navazuje na **Cyklovizi 2030**, celostátní iniciativu zaměřenou na koordinovaný rozvoj bezpečné a propojené sítě pro cyklistickou dopravu. Důraz je kladen na propojení jednotlivých částí sítě, odstraňování bariér a chybějících úseků a koordinaci mezi státem, kraji a obcemi. Výstupy Cyklovize 2030 jsou již přímo zohledněny také v aktualizované Cyklostrategii Libereckého kraje.
Cyklovize 2030 dostupná na https://www.cyklovize.cz/koncepce

Cyklovize 2030 navazuje na **Koncepci městské a aktivní mobility pro období 2021–2030**, která vytváří celostátní rámec pro podporu aktivní mobility a větší zapojení pěší a cyklistické dopravy do dopravního systému. Z pohledu této studie je významná zejména snaha o kombinování různých způsobů dopravy a vytváření podmínek pro alternativu k individuální automobilové dopravě.
Koncepce městské a aktivní mobility 2021–2030 – Ministerstvo dopravy ČR dostupná na: https://md.gov.cz/Uzitecne-odkazy/Udrzitelna-mobilita/Mestska-a-aktivni-mobilita/Koncepce

Z hlediska cestovního ruchu je nadřazeným dokumentem **Strategie rozvoje cestovního ruchu České republiky 2021–2030**, která vytváří rámec pro udržitelný rozvoj cestovního ruchu, zkvalitňování veřejné turistické infrastruktury, spolupráci jednotlivých aktérů a rozvoj nabídky s ohledem na potřeby návštěvníků, místních obyvatel i životního prostředí.
Strategie rozvoje cestovního ruchu České republiky 2021–2030 – MMR dostupná na: https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/pro-profesionaly/strategicke-dokumenty/strategie-rozvoje-cestovniho-ruchu-ceske-republiky

Vzhledem k přeshraničnímu charakteru řešeného území je významným podkladem také **Destinationsstrategie Oberlausitz 2030**. Strategie Horní Lužice zahrnuje samostatná témata produktového rozvoje, celoročního cestovního ruchu, udržitelnosti a mobility. Její význam pro tuto studii spočívá zejména v rozvoji Horní Lužice jako cyklistického regionu, budování ucelené regionální sítě a rozvoji konkrétních cyklistických produktů. Mezi ně patří také **gravelová trasa RockHead propojující Horní Lužici a Saské Švýcarsko**. Strategie pracuje s gravelovou cyklistikou jako rozvíjejícím se segmentem, s využíváním existující sítě cest a s dalším rozvojem přeshraničních vazeb směrem do Česka a Polska. Dokument současně zdůrazňuje význam spolupráce regionálních aktérů a rozvoje udržitelné mobility. Právě přeshraniční vazba představuje pro tuto studii jeden z důležitých styčných bodů. Navrhovaná síť v Lužických horách nemá končit na státní hranici, ale **navazovat na cyklistickou nabídku Žitavských hor a širší Horní Lužice**, včetně rozvíjející se nabídky pro gravelová a horská kola. Vzniká tak předpoklad pro společné přeshraniční produkty, delší okruhy a trasy využitelné návštěvníky z české i německé strany.
Destinationsstrategie Oberlausitz 2030 dostupná na:
https://oberlausitz.business/fileadmin/user_upload/Destinationsstrategie_Oberlausitz_2030.pdf

Výsledky průzkumů návštěvníků

Směřování studie podporují také výsledky **Průzkumu zkušeností a užívání cyklistické infrastruktury v Lužických horách (2025)**. Průzkum ukázal, že 72 % respondentů již navštívilo Lužické hory za účelem cykloturistiky a 85 % by uvítalo další rozvoj cyklistické infrastruktury. Přestože 63 % respondentů hodnotí kvalitu stávajících cyklotras jako dobrou nebo velmi dobrou, průzkum současně identifikoval konkrétní oblasti pro další zlepšení. Nejčastěji návštěvníci postrádají odpočívadla (32 %), lepší značení (23 %), servisní místa (18

%) a nabíjecí stanice pro elektrokola (17 %). Za hlavní prostor pro další rozvoj jsou označovány především značení, bezpečnost, propojení tras a doprovodné zázemí.
Výsledky podporují také rozvoj ucelené cykloturistické nabídky. O tematické cyklotrasy má zájem 66 % respondentů a z hlediska délky tras převažují středně dlouhé trasy, které preferuje 61 % respondentů. Významným zjištěním je, že 97 % respondentů se domnívá, že nové cyklotrasy a služby mohou zvýšit atraktivitu regionu. Výsledky tak podporují zaměření studie na propojování stávající sítě, doplnění chybějících propojek, kvalitnější značení a rozvoj praktického zázemí pro cyklisty.
Zdroj: Výsledky průzkumu zkušeností a užívání cyklistické infrastruktury v Lužických horách, 2025. Průzkum vznikl na popud DMO Lužické hory jako součást absolventské práce.

Celkově jsou návrhy studie v souladu se společným směřováním uvedených dokumentů: **propojovat existující síť, doplňovat její chybějící články, zlepšovat přeshraniční návaznosti a vytvářet podmínky pro udržitelnou cyklistiku a cykloturistiku**. Vedle tradiční cykloturistiky přitom studie zohledňuje také rozvoj elektrokol a gravelové cyklistiky, návaznost na veřejnou dopravu a potenciál cyklistiky pro podporu místních služeb, aktivního trávení volného času a šetrného poznávání Lužických a Žitavských hor.

2.4. Potenciál území

Zájmové území Lužických hor disponuje mimořádným, doposud plně nevyužitým potenciálem pro rozvoj moderních forem cyklistiky, který vychází z kombinace unikátního reliéfu, zachovalé přírody a strategické polohy v Trojzemí. Současný trh cestovního ruchu vykazuje silnou dynamiku v poptávce po aktivní dovolené, přičemž Lužické hory se profilují jako ideální destinace pro nastupující trendy, jako jsou **vícedenní přejezdy pohoří (bikepacking), gravel cyklistika a rozvoj elektrokol**. Tyto trendy umožňují oslovit široké spektrum návštěvníků – od výkonnostních sportovců po rodiny s dětmi a seniory, kteří díky elektropohonům snadněji překonávají značné výškové rozdíly typické pro toto území.
Klíčové aspekty potenciálu a strategické souvislosti:

- **Synergie dálkových tras:** Území je přirozeně obklopeno a protkáno páteřní infrastrukturou, jako je mezinárodní trasa **Odra–Nisa** (č. 20) a budovaná Cyklostezka Sv. Zdislavy (Severní magistrála č. 8). To vytváří podmínky pro napojení lokálních okruhů na evropskou síť a zvyšuje atraktivitu regionu pro tranzitní i pobytovou cykloturistiku.
- **Přeshraniční propojení:** Strategickým přínosem je úzká vazba na saskou stranu (Žitavské hory) a možnost integrace do širších konceptů, jako je saský **TGG Zittauer Gebirge, RockHead** či připravovaný **projekt Multitrailcenter.** To má potenciál pro tvorbu ucelených přeshraničních a nadregionálních produktů, které jsou ceněny zahraniční klientelou.
- **Rezervy v infrastruktuře jako příležitost:** analýzy současného stavu identifikovaly existující rezervy v doprovodné infrastruktuře, zejména v oblasti **nástupních míst, parkovacích kapacit a specializovaných služeb** (dobíjecí stanice, cykloservisy, služby pro cyklisty, kvalitní ubytování a další doprovodné služby). Právě systematické odstranění těchto bariér a zkvalitnění značení představuje hlavní rozvojový potenciál pro zvýšení konkurenceschopnosti regionu.
- **Ekonomický dopad a lokální rozvoj:** Rozvoj cyklistiky je vnímán jako silný impuls pro místní ekonomiku, vytvářející prostor pro nové příležitosti v ubytovacích a stravovacích službách, půjčovnách vybavení, průvodcovské činnosti či přepravě osob a zavazadel. Rozvoj a následné udržování kvalitní infrastruktury jde ruku v ruce s rozvojem navazujících a doprovodných služeb.

Je nezbytné zdůraznit, že rozvoj rekreační infrastruktury, zejména přírodě blízkých tras, podléhá v tomto území přísným legislativním rámcům **ochrany přírody (CHKO Lužické hory)** a specifickým hospodářským pravidlům **státního podniku Lesy ČR**. Budoucí koncepce proto nepočítá s extenzivním budováním nových trailcenter či uzavřených bikeparků. Namísto toho se zaměřuje na **inteligentní trasování s využitím stávající sítě zpevněných lesních a polních cest** a na efektivní propojení stávajících cyklotras.

2.5. Propojení Lužických a Žitavských hor

Hranice mezi Českem a Saskem může být vnímána buď jako bariéra, nebo jako příležitost – a právě o její proměnu v otevřený prostor se dlouhodobě snaží nejen **destinační společnosti (DMO), ale i samotné obce, místní spolky, podnikatelé i aktivní jednotlivci** na obou stranách. Tato společná snaha o užší propojení a spolupráci trvá již od pádu železné opony a vstupu do schengenského prostoru. Projevuje se v řadě přeshraničních projektů, v partnerství mezi komunitami, v provázanosti veřejné dopravy i ve společných marketingových aktivitách.
Ovšem i přes tuto energii zdola stále narážíme na **jazykové, kulturní, legislativní a strukturální bariéry**. Na německé straně jsou administrativní procesy a organizační struktury z českého pohledu často velmi složité. Situaci komplikuje ne zcela přehledná struktura na spolkové i regionální úrovni, což někdy ztěžuje hledání společné řeči při hlubší integraci obou území. V tomto kontextu je důležitá role iniciativy **Outdoorland**, která se aktivně snaží o zastřešení a koordinaci outdoorových aktivit (pěší turistika, běžecké lyžování).
Propojení Lužických a Žitavských hor totiž vytváří unikátní synergii, která z regionu činí ucelenou destinaci pro terénní cyklistiku. Zatímco saská strana nabízí hustou síť pískovcových skalních měst a rozvinutou turistickou infrastrukturu v údolích, česká část přináší rozsáhlé lesní masivy a divočejší charakter krajiny s výraznými vulkanickými vrcholy. Tato kombinace umožňuje vytvářet trasování, která střídají různé technické náročnosti a krajinné scenérie, což je klíčovým lákadlem pro gravelovou, horskou i cyklistiku na elektrokolech. Společná vize, sdílená napříč všemi úrovněmi, zvyšuje komfort návštěvníků a umožňuje efektivní distribuci turistického ruchu v celém tomto území, které se i přes administrativní odlišnosti stává v očích turistů jedním cílem

2.6. Přeshraniční projekt Multitrailcenter a platforma Outdoorland

Příležitost pro náš region vidíme v přeshraničním projektu **Multitrailcenter Žitavské hory / Lužické hory**. Tento projekt definuje „traily“ v širším smyslu jako společně a ohleduplně využívané cesty různými skupinami uživatelů, což je v plném souladu s principy přírodě blízké cyklistiky na obou stranách hranice. Pod hlavičkou platformy Outdoorland dochází k integraci řízení návštěvnosti a společnému plánování, které zahrnuje nejen technickou infrastrukturu, ale i nezbytnou podporu ze strany vlastníků lesů a orgánů ochrany přírody na obou stranách hranice. Cílem je vytvořit jednotný přeshraniční prostor, kde je sportovní vyžití v rovnováze s ochranou přírody. Tento koncept je v plném souladu se záměrem na české straně a v tomto směru již aktivně spolupracují obce, destinační společnosti a lokální aktéři na koordinaci tras i společném postupu tak, aby vznikla logická a funkční síť propojek na obou stranách hranice. **Právě v oblasti cestovního ruchu obce na obou stranách hranice dlouhodobě a úspěšně spolupracují, což tvoří pevný základ pro tyto aktivity.** Součástí této kooperace je i diskuze k další projektové přípravě pro budoucí financování nezbytné infrastruktury.
Obce, destinační agentury a místní aktéři na obou stranách aktivně spolupracují na síti cyklistických propojek tak, aby na sebe trasy po obou stranách hranice logicky navazovaly. Do budoucna se nabízí prohloubení spolupráce i ve formě přípravy a financování rozvojových projektů.

2.7. Výběr atraktivních míst a cílů v Lužických a Žitavských horách

Pro potřeby studie byl proveden **výběr významných turistických míst a cílů v Lužických a Žitavských horách a jejich bezprostředním okolí**, které představují důležité body návštěvnosti a mají potenciál pro propojení s nabídkou cykloturistiky. Zastoupeny jsou přírodní atraktivity a vyhlídková místa, kulturní a historické památky, rekreační areály, koupaliště i významná zařízení cestovního ruchu. Při výběru byla zohledněna především **turistická atraktivita, význam místa pro návštěvnost území, dostupnost a poloha ve vztahu k cyklistické síti a potenciál pro vytváření výletních cílů a cykloturistických produktů** na české i německé straně hranice.

1. Areál Kristýna v Hrádku nad Nisou
2. Bazilika sv. Vavřince a sv. Zdislavy v Jablonném v Podještědí
3. Bílé kameny (Sloní skály) u Rynoltic
4. Dům přírody Žitavských hor ve Waltersdorfu (Naturparkhaus Zittauer Gebirge)
5. Hora Hvozd (Hochwald) – rozhledna a horská chata
6. Hora Luž
7. Hrad a klášter Oybin
8. Hrad Grabštejn
9. Jonsdorfer Felsenstadt (Skalní město Jonsdorf)
10. Křížový vrch (Kalvárie) u Cvikova
11. Ledová jeskyně Naděje
12. Přírodní koupaliště u jezera Olbersdorfer See
13. Přehrada Naděje
14. Přírodní koupaliště Jonsdorf (Gebirgsbad Jonsdorf)
15. Resort Hvozd v Krompachu
16. Resort Jítravský Dvorec v Jítravě
17. Resort Malevil v Heřmanicích v Podještědí
18. Skalní útvar Kelchstein (Kalich)
19. Státní zámek Lemberk
20. Töpfer (Hrnčíř)
21. Trixi-Park v Großschönau
22. Vyhlídka Popova skála
23. Zřícenina hradu Milštejn
24. Žitavská úzkokolejka (Zittauer Schmalspurbahn)
25. Historické centrum města Žitava (Zittau)

3. Legislativní rámec a pravidla pohybu v území

3.1. Právní rámec pohybu v přírodě a lesním prostředí

Pohyb cyklistů v zájmovém území této studie podléhá dvěma klíčovým zákonným normám, které definují práva a povinnosti návštěvníků. Je nezbytné zdůraznit, že naprostá většina tohoto prostoru se nachází na území **CHKO Lužické hory** a je situována převážně na pozemcích ve správě státního podniku **Lesy ČR**. Tato skutečnost s sebou nese specifická pravidla a omezení vyplývající z následujících zákonů:

- **Zákon o lesích (č. 289/1995 Sb.):** Tento zákon garantuje právo na volný vstup do lesa (tzv. obecné užívání lesa), nicméně pro cyklisty stanovuje jasné omezení: **jízda na kole je v lese povolena pouze po cestách a vyznačených trasách**. Jízda volným terénem nebo po neznačených stezkách je zákonem zakázána. V rámci našeho zájmového území se tato pravidla vztahují na pozemky pod správou **LS Česká Lípa** a **LS Ještěd**.
- **Zákon o ochraně přírody a krajiny (č. 114/1992 Sb.):** Režim ochrany přírody se vztahuje na převážnou část zájmového území spadajícího pod **CHKO Lužické hory**. Výjimku tvoří pouze okrajové části v širším okolí obcí **Bílý Kostel nad Nisou**, **Chotyně** a města **Hrádek nad Nisou**, které již leží mimo vymezení CHKO. V chráněné oblasti zákon omezuje rozvoj infrastruktury zejména v I. a II. zóně. Zvláštní režim pak platí pro **maloplošná zvláště chráněná území** (např. NPR Jezevčí vrch, PR Luž atd.), kde je jízda na kole povolena výhradně po silnicích, místních komunikacích a trasách vyhrazených orgánem ochrany přírody.

3.2. Specifika správy pozemků a postoje Lesů ČR

Realizace jakýchkoliv záměrů v zájmovém území Lužických hor je podmíněna úzkou součinností se státním podnikem **Lesy České republiky (LČR)**, konkrétně s **LS Česká Lípa** a **LS Ještěd**. Postoj LČR k terénní cyklistice je definován snahou o rovnováhu mezi hospodářskou a rekreační funkcí lesa a jeho ochranou. Tato pravidla jsou jasně ukotvena v metodických pokynech podniku.

3.3. Pravidla pro budování a provozování singletrailů (dle Metodiky LČR 2024)

Na základě aktuální *Metodiky k provozování singletrailů na pozemcích určených k plnění funkcí lesa* vyplývají pro zřizování nových tras tyto zásadní povinnosti:

- **Garant a partner (Obec):** LČR vyžadují, aby partnerem a žadatelem byl veřejnoprávní subjekt, nejčastěji **obec** nebo svazek obcí. Obec musí projekt zaštítit jako garant stability a dlouhodobého rozvoje. Soukromé subjekty či spolky jsou jako přímí partneři akceptováni jen výjimečně, a to obvykle pod patronací dané obce.
- **Smluvní nájemní vztah:** Pro každou nově budovanou trasu, která vyžaduje terénní úpravy nebo výhradní užívání části lesa, musí být uzavřena **nájemní smlouva**. Obec je povinna hradit nájemné za plochu trailu a případně i náhrady za omezení lesnického hospodaření (např. ztížení těžby v okolí trasy).
- **Plná odpovědnost za bezpečnost:** Provozovatel (obec) na sebe smluvně přebírá veškerou odpovědnost za škody na zdraví či majetku vzniklé v souvislosti s provozem trasy. To zahrnuje i povinnost zajistit pravidelné odborné revize technického stavu a odstraňování nebezpečných stromů (tzv. souší) podél trasy.

- **Pravidelná údržba:** Veškeré náklady na provoz, opravy po erozních událostech a udržování sjízdnosti nese výhradně provozovatel, nikoliv vlastník pozemku.

Aplikace výše uvedených pravidel v kontextu našeho zájmového území naráží na několik zásadních bariér, které činí budování klasických singletrack či trailových center v Lužických horách téměř nerealizovatelným:

1. **Ekonomická a administrativní zátěž obce jako provozovatele:** Pro většinu obcí v zájmovém území (např. Krompach, Mařenice, Jablonné v Podještědí) představuje povinnost platit nájem a nést náklady na specializovanou údržbu trailů neúměrné zatížení obecního rozpočtu.
2. **Právní rizika:** Převzetí odpovědnosti za bezpečnost cyklistů v náročném horském a lesním terénu je pro samosprávy často nepřijatelným rizikem, které nechtějí nést bez odpovídajícího zázemí a personálních kapacit.
3. **Kumulace limitů (LČR + CHKO):** V Lužických horách se pravidla Lesů ČR sčítají s přísnými limity ochrany přírody. Zatímco Metodika LČR teoreticky umožňuje terénní úpravy (stavbu přírodě blízkých trailů), Správa CHKO je v I. a II. zóně zpravidla zakazuje nebo jejich povolování bývá obtížné. Tato dvojí restrikce vytváří patovou situaci pro jakoukoli novou výstavbu singletracků.

Vzhledem k těmto bariérám se studie po dohodě s obcemi a DMO záměrně odklání od konceptu budování nových singletracků. Namísto toho volí cestu **menšího množství nových cyklotras, propojek s maximálním využitím stávající cestní sítě**:

- Záměrem je proznačit strategické trasy a propojky na stávajících lesních a polních cestách, které nevyžadují nájemní smlouvy pro stavbu nebo jiné povolovací mechanismy. Mimo plánovaných úprav u tras č. 2 (nově vybudovaná propojka), 6 (přeložka červené TZ KČT) a 9 (zpevnění povrchu) využívají všechny navržené trasy již existující komunikace.
- Tento přístup využívá režim obecného užívání lesa a cyklistickou dopravu usměrňuje do koridorů či okruhů, které jsou již nyní Lesy ČR udržovány pro hospodářské či další účely.
- Cílem je vytvořit funkční síť s minimálními náklady na zřízení a maximální průchodností přes schvalovací procesy obou lesních správ (LS Česká Lípa, LS Ještěd) a po dohodě s CHKO.

3.4. Rámec pro šetrné využívání stávající cestní sítě

Ochrana přírody a zajištění bezpečnosti všech návštěvníků jsou v Lužických horách prioritami. Studie proto v rámci projednání se Správou CHKO a Lesy ČR předkládá k posouzení **celkem 10 vybraných cest a propojek**, jejichž strategie je postavena na co největší ohleduplnosti ke krajině a místnímu prostředí:

- **Využití stávající sítě:** Studie nenavrhuje budování nových tras. Jedinou nově vybudovanou trasou je trasa č. 2, kterou Liberecký kraj realizoval v září 2026 po projednání s dotčenými orgány a vlastníky; zbývá její cykloznačení. Ostatních 9 tras využívá výhradně stávající lesní cesty (štěrkové, asfaltové či s přírodním povrchem) a cesty polní. U trasy č. 9 se počítá s úpravou povrchu na štěrkový. Přestože většina tras leží na pozemcích Lesů ČR, návrh zahrnuje i úseky v majetku Státního pozemkového úřadu či města, kde bude postupováno v souladu se zájmy vlastníků.

- **Ochrana cenných území a management návštěvnosti:** Trasy jsou navrženy tak, aby se důsledně vyhýbaly maloplošným chráněným územím. V souladu s Plánem péče CHKO slouží tento návrh k efektivnímu **usměrňování cyklistické dopravy** – tedy k odklonu cyklistů z citlivých lokalit do míst, která jsou pro tento pohyb technicky i environmentálně způsobilá.
- **Soužití pěších a cyklistů:** Bezpečnost v území je založena na vzájemném respektu. Na širších a přehledných cestách studie počítá se sdíleným prostorem, kde je pohyb obou skupin při dodržení pravidel bezproblémový. U užších a technicky náročnějších úseků se navrhuje separace tras, aby byl zachován klid pro pěší turisty a omezeny střety. Hustá síť značených pěších tras KČT je jedním z limitů rozvoje. U navržených tras se souběh týká zejména tras č. 6, 8, 9, 10. Sdílení je přijatelné na širších a přehledných cestách s nižší frekvencí pěších; u úzkých a frekventovaných úseků se volí separace nebo jiné vedení.
- **Etika pohybu v terénu:** Základním pilířem je ohleduplnost. Apelujeme na dodržování ohleduplného chování, které zahrnuje včasné varování při míjení, kontrolu rychlosti a ochranu povrchu cest před erozí. Cílem je vytvořit bezpečný a udržitelný celek respektující limity území i komfort všech jeho uživatelů.

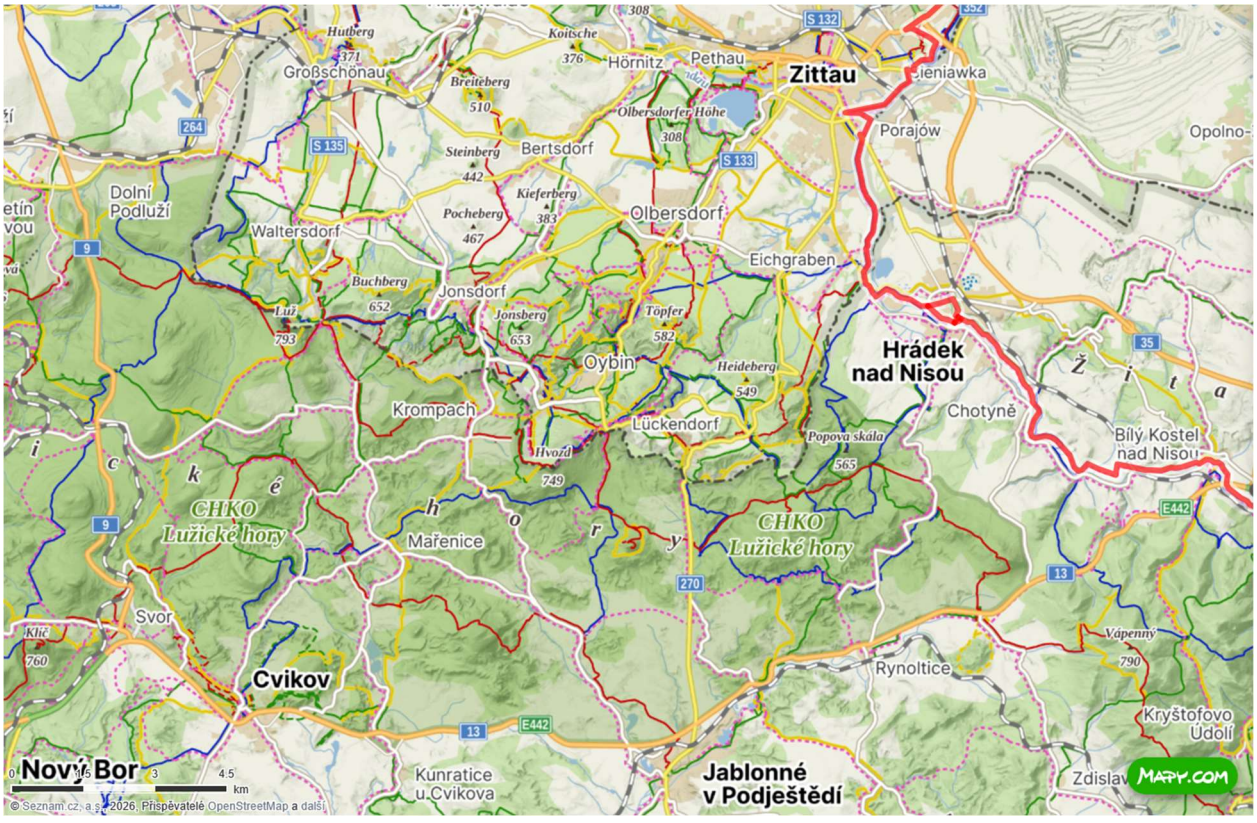
4. Terénní analýza a zmapování stávající situace

4.1. Síť dálkových cyklotras v blízkosti zájmového území

Zájmové území Lužických a Žitavských hor je napojeno na několik významných regionálních, dálkových a přeshraničních cyklotras, které propojují českou, saskou a polskou stranu regionu. Tyto trasy tvoří důležitou páteř cykloturistické infrastruktury a zároveň představují významné nástupní a návazné koridory pro nově navrhovanou síť cyklotras v zájmovém území.

Cyklotrasa Odra–Nisa (č. 20): Jedna z nejvýznamnějších evropských dálkových říčních cyklotras. V české části začíná u pramene Nisy v Jizerských horách u Nové Vsi nad Nisou a přes Jablonec nad Nisou, Liberec, Chrastavu, Bílý Kostel nad Nisou a Hrádek nad Nisou pokračuje přes Trojzemí do Německa a dále podél Nisy a Odry až k Baltskému moři. V zájmovém území prochází Hrádkem nad Nisou a v bezprostřední blízkosti rekreačního areálu Kristýna. Úsek v údolí Lužické Nisy nabízí převážně nenáročný profil a je vhodný pro rekreační cyklistiku, rodiny i dálkové cykloturisty. Trasa má význam také jako páteřní přeshraniční spojení české, německé a polské části regionu

- **Trasa:** Nová Ves n. N. – Jablonec n. N. – Liberec – Hrádek n. N. – Žitava (pokračuje dál do Německa k Baltskému moři): https://mapy.com/s/dulolesovu
- **Délka v ČR:** cca 50 km (celková délka 630 km).

Obr. 2: Vedení cyklotrasy Odra–Nisa v blízkosti Lužických hor a zájmového území.

Mandavská cyklotrasa: Mandavská cyklotrasa představuje klíčovou spojnici mezi Šluknovským výběžkem a Žitavskou pánví. Trasa o celkové délce přibližně 37,5 km vede z Brtníků přes Staré Křečany, Rumburk, Seifhennersdorf, Varnsdorf, Großschönau, Hainewalde a Mittelherwigsdorf do Žitavy. Je strategickým prvkem přeshraniční cyklistické mobility, který propojuje rekreační

oblasti Českého Švýcarska, Lužických a Žitavských hor a v Žitavě navazuje na dálkovou cyklotrasu Odra–Nisa. Trasa z velké části sleduje tok Mandavy a díky celkově klesajícímu profilu směrem k Žitavě nabízí relativně nenáročné přeshraniční spojení s vysokým potenciálem pro rodinnou a rekreační cykloturistiku. Významnou výhodou je rovněž návaznost na železniční dopravu. Větší část koridoru obsluhuje železniční spojení přes Rumburk, Varnsdorf a Žitavu a kombinace kola a vlaku tak umožňuje plánovat jednosměrné výlety, zkracovat jednotlivé etapy nebo se vlakem vracet do výchozího místa. V turistické sezóně je navíc možné využít cyklovlak T2 až do Brtníků, což dále posiluje potenciál trasy pro cestování bez automobilu.
Realizace této trasy je konkrétním příkladem snahy o koordinaci aktivit v česko-německém pohraničí, kdy se zástupci obcí Staré Křečany, Rumburk, Seifhennersdorf, Varnsdorf a Großschönau spojili s cílem společně proznačit jednotný cyklistický koridor. Tato spolupráce samospráv směřovala k vytvoření uceleného turistického produktu, který plynule navazuje na značené úseky končící v Žitavě a umožňuje napojení na mezinárodní síť tras, jako je stezka Odra–Nisa.

- **Trasa:** Brtníky - Varnsdorf – Seifhennersdorf – Žitava: https://mapy.com/s/fefodelobe, trasa na českém území: https://mapy.com/s/kuhukuzude
- **Délka:** 37,5 km

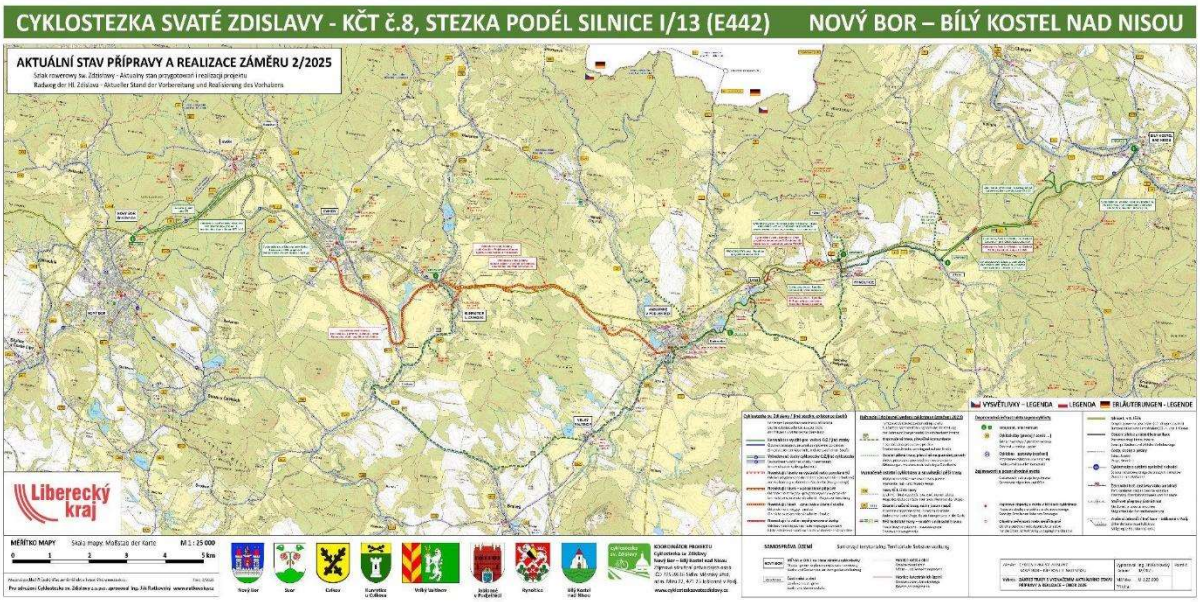

Obr. 3: Příklad značení na Mandavské cyklotrase včetně společného přeshraničního loga.

Cyklostezka sv. Zdislavy: Regionální páteřní cyklotrasa propojující Nový Bor, Svor, Cvikov, Jablonné v Podještědí, Rynoltice a Bílý Kostel nad Nisou. Cyklostezka je součástí cyklotrasy č. 8 – Severní magistrála. Jejím cílem je vytvořit bezpečné východo-západní propojení podhůří Lužických hor a postupně odvést cyklistickou dopravu z frekventované silnice I/13. Části trasy využívají těleso bývalé železniční trati a samostatné cyklostezky, další úseky jsou postupně připravovány a realizovány. Trasa propojuje významné turistické cíle včetně Jablonného v Podještědí a zámku Lemberk a na východě navazuje v Bílém Kostele nad Nisou na cyklotrasu

Odra–Nisa. Problematickým místem zůstává přibližně 0,5 km dlouhý úsek v blízkosti osady Na Rozkoši, který je ve špatném stavu; jeho povrchová úprava je řešena s vlastníkem komunikace, Lesy ČR.

- **Trasa:** Nový Bor – Svor – Cvikov – Jablonné v Podještědí – Rynoltice – Bílý Kostel nad Nisou https://mapy.com/s/lukekevomu
- **Délka:** prozatím cca **35 km**.
- **Web a aktuální stav realizace:** www.cyklostezkasvatezdislavy.cz

Obr. 4: Stav Cyklostezky sv. Zdislavy k 3/2025.

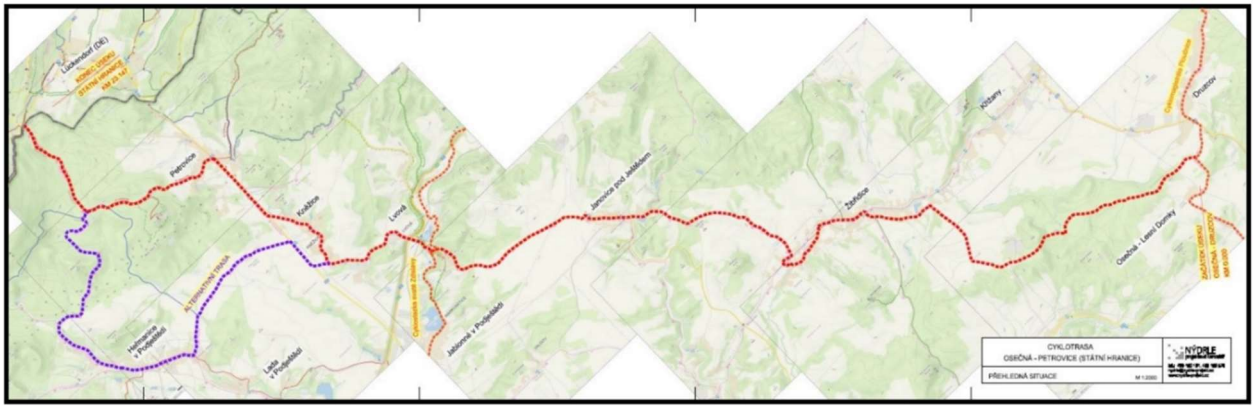
Lázeňská cyklotrasa - zatím nerealizováno

Lázeňská cyklotrasa představuje přeshraniční propojení dvou významných lázeňských center – Lázní Kundratice (Osečná) na české straně a saského letoviska Oybin. Trasa o celkové délce 22,5 km v základní variantě (případně 26,6 km ve variantě alternativní) začíná v lokalitě Druzcov – Lesní Domky, kde plynule navazuje na páteřní cyklotrasu č. 3007 Ploučnice. Projekt je koncipován jako spojnice rekreačních oblastí Podralska, Lužických hor a přírodního parku Žitavské hory, přičemž využívá stávající síť lesních cest, polních komunikací i silnic nižších tříd. Hlavním iniciátorem a motorem celého projektu je starosta města Osečná Jiří Hauzer. Projektová dokumentace je v současné době kompletně připravena a trasa disponuje potřebnými souhlasnými stanovisky dotčených orgánů. Další posun v realizaci je však podmíněn dořešením majetkoprávních vztahů na území obce Křižany, které jsou pro dokončení celistvého propojení klíčové. V aktuální fázi je tak projekt připraven k dalšímu postupu, jakmile dojde k vyjasnění těchto vlastnických poměrů a objeví se nový impuls pro pokračování prací.

Trasa prochází katastry obcí od Křižan až po Heřmanice v Podještědí a využívá různorodou infrastrukturu, včetně cest po bývalé hornické činnosti či lesních komunikací v CHKO Lužické hory. Z hlediska bezpečnosti je klíčovým přínosem odklon cyklistů z frekventované silnice II/270 k hraničnímu přechodu Kammloch, kde projekt navazuje na saskou síť a stávající trasu „Cesta k sousedům“. Tato koordinace samospráv a správců pozemků (např. Lesy ČR, DIAMO) směřuje k vytvoření bezpečného koridoru, který návštěvníkům zjednoduší dostupnost kulturních a přírodních cílů, jako je hrad Oybin či zámek Lemberk.

Na připravovanou Lázeňskou cyklotrasu přímo navazuje nově navržená trasa č. 8 Petrovice – Na Šestce, která řeší její závěrečný úsek směrem ke státní hranici na Kammloch a zajišťuje návaznost na saskou síť cyklotras včetně tras projektu RockHead.

Trasa: Lázně Kundratice (Osečná) – Druzcov – Janovice v Podještědí – Lvová (Lemberk) – Petrovice – Kammloch (hranice) – Oybin (DE) **Délka celková:** 22,5 km (v základní variantě) / 26,6 km (v alternativní variantě) **v ČR:** 21,3 km (po státní hranici Kammloch)

Obr. 5: Vedení Lázeňské cyklotrasy dle návrhu studie.

D4 Mittelland-Route: Významná německá dálková cyklotrasa s celostátním významem, která propojuje západní a východní Německo a končí v Žitavě. Přímo zájmovým územím neprochází, vede však v jeho bezprostřední blízkosti a prostřednictvím Žitavy a navazujících regionálních a přeshraničních cyklotras umožňuje napojení Lužických a Žitavských hor na německou síť dálkových cyklotras. Z pohledu cykloturistiky je významná zejména jako přivaděč dálkových cyklistů do širšího území Žitavy a Trojzemí.

- **Trasa:** Aachen – … – Dresden – Neustadt in Sachsen – Oberlausitz – Zittau https://mapy.com/s/begokuneke
- **Délka:** cca 1 000 km.

Projekt RockHead: Přibližně **320 km dlouhá okružní gravelová trasa** vedená Saským Švýcarskem a Horní Lužicí s celkovým převýšením kolem **4 660 m**. Propojuje významné přírodní a turistické cíle obou regionů, včetně Žitavských hor, a vede v bezprostřední blízkosti českých hranic. Je koncipována jako individuální gravelové dobrodružství bez pevně stanoveného tempa; pro plánování je rozdělena do sedmi doporučených etap a k dispozici je GPX trasa. V prostoru **Kammlochu a Hainu** navazuje na nově navrženou síť gravelových a MTB tras v Lužických horách a jejím prostřednictvím také na navrhovanou přejezdovou trasu **Liberec – Hřensko přes Lužické hory a České Švýcarsko**. RockHead tak představuje významné přeshraniční napojení navrhované sítě na gravelovou nabídku v Sasku.

- **Trasa:** okružní trasa Saským Švýcarskem a Horní Lužicí, včetně Žitavských hor: https://mapy.com/s/kutevahure
- **Délka:** cca **320 km**, převýšení cca **4 660 m**.
- **Web:** www.rockhead.bike

4.2. Stávající cyklostezky v zájmovém území

Vymezeným zájmovým územím prochází 17 regionálních cyklotras. Zde je jejich seznam:

1. Cyklotrasa 8A
2. Cyklotrasa Cesta k sousedům
3. Cyklotrasa 21 - Lužická cyklotrasa

4. Cyklotrasa 3007
5. Cyklotrasa 241
6. Cyklotrasa 241M
7. Cyklotrasa 3060
8. Cyklotrasa 3061
9. Cyklotrasa 3055
10. Cyklotrasa sv. Zdislavy
11. Cyklotrasa Hřebenovka
12. Cyklotrasa 3053
13. Cyklotrasa 3046
14. Cyklotrasa 25 - Jezerní cyklotrasa
15. Cyklotrasa 25M - Jezerní cyklotrasa
16. Cyklotrasa 14
17. Cyklotrasa 3069

4.3. Stav cyklistického značení

Cyklistické značení v území vznikalo v minulosti postupně z různých dotačních titulů, národních, přeshraničních i evropských. Nositeli projektů byly zpravidla obce, města, svazky obcí a sdružení. U většiny projektů však nebyla zajištěna dlouhodobá udržitelnost, a značení proto postupně chátralo a místy již zcela chybí. Situaci zhoršuje také to, že Liberecký kraj nemá smluvně zajištěno financování obnovy cyklistického značení s KČT ani s jiným subjektem, jak je tomu u většiny krajů v České republice.
Část dálkových cyklotras byla v posledních letech obnovena. Značná část regionálního značení je však zastaralá, neúplná nebo dlouhodobě neudržovaná, a mezi jednotlivými částmi území jsou patrné výrazné rozdíly. Přesná pasportizace současného stavu značení dosud neexistuje. Terénní průzkum provedený při pasportizaci tras pro tuto studii však potvrdil, že stav regionálního značení je nevyhovující. Na nedostatky značení upozorňují i návštěvníci: lepší značení postrádá 23 % respondentů průzkumu. Liberecký kraj proto ve spolupráci s krajskou a oblastními DMO plánuje pasportizaci současného stavu značení, zvažuje vyhlášení dotačních programů na jeho obnovu a jedná se subjekty, které by mohly značení odborně zajišťovat.

4.4. Možnosti dopravy v území

Cílem destinačního managementu, krajů a obcí je motivovat cykloturisty k využívání veřejné dopravy a omezovat tak jejich závislost na individuální automobilové dopravě. Vzhledem k tomu, že cyklobusy v zájmovém území aktuálně nejezdí, je důraz kladen především na železniční dopravu, která představuje hlavní alternativu pro přepravu cyklistů a jízdních kol. DMO Lužické hory plánuje vhodná železniční spojení a tratě aktivně propagovat a začlenit je do nabídky cykloturistiky jako součást podpory udržitelného cestovního ruchu.

4.5. Seznam železničních tratí a stanic:

- Trať 080: Mladá Boleslav – Česká Lípa – Jedlová – Rumburk (vlakové stanice/zastávky Nový Bor, Svor, Nová Huť v Lužických horách, Jedlová).

- Trať 081: Děčín – Benešov nad Ploučnicí – Česká Kamenice – Jedlová – Rumburk (vlaková stanice Jedlová).
- **Trať 086:** Liberec – Jablonné v Podještědí – Česká Lípa – Benešov nad Ploučnicí – Děčín (vlakové stanice/zastávky Bílý Kostel nad Nisou, Rynoltice, Lvová, Jablonné v Podještědí).
- Trať 089: Liberec – Hrádek nad Nisou – Zittau – Varnsdorf (vlakové stanice/zastávky Bílý Kostel nad Nisou, Hrádek nad Nisou, Zittau, Großschönau, Varnsdorf). Trať 085: Varnsdorf – Rybniště (vlaková zastávka Dolní Podluží).
- **Žitavská úzkokolejka (SOEG):** Zittau – Bertsdorf – Kurort Oybin / Kurort Jonsdorf (vlakové stanice/zastávky Zittau, Bertsdorf, Kurort Oybin a Kurort Jonsdorf). Turistická úzkorozchodná železnice obsluhující centrální část Žitavských hor s možností přepravy jízdních kol.

4.6. Nástupní místa pro pohyb po území vlakem

Seznam vlakových stanic a zastávek v zájmovém území nebo jeho bezprostředním okolí na české a saské straně:

1. **Bertsdorf** (trasa: Žitava – Bertsdorf – Oybin / Jonsdorf)
2. **Bílý Kostel nad Nisou** (trasa: Liberec – Žitava)
3. **Dolní Podluží** (trasa: Varnsdorf – Rybniště)
4. **Hrádek nad Nisou** (trasa: Liberec – Žitava – Varnsdorf)
5. **Jablonné v Podještědí** (trasa: Liberec – Česká Lípa)
6. **Jedlová** (trasa: Děčín – Rumburk / Mladá Boleslav – Rumburk)
7. **Kurort Jonsdorf** (trasa: Žitava – Bertsdorf – Jonsdorf)
8. **Kurort Oybin** (trasa: Žitava – Bertsdorf – Oybin)
9. **Lvová** (trasa: Liberec – Česká Lípa)
10. **Nová Huť v Lužických horách** (trasa: Mladá Boleslav – Rumburk)
11. **Nový Bor** (trasa: Mladá Boleslav – Rumburk)
12. **Rynoltice** (trasa: Liberec – Česká Lípa)
13. **Svor** (trasa: Mladá Boleslav – Rumburk)
14. **Varnsdorf** (trasa: Liberec – Žitava – Varnsdorf / Varnsdorf – Rybniště)
15. **Zittau** (trasa: Liberec – Varnsdorf / Görlitz – Zittau / Žitavská úzkokolejka)

4.7. Stávající cykloinfrastruktura

Pumptracky a singletracky

V zájmovém území a jeho bezprostředním okolí bylo identifikováno několik areálů zaměřených na rozvoj cyklistických dovedností a terénní cyklistiku. Pumptracky představují doplňkovou infrastrukturu využitelnou zejména dětmi, mládeží a rekreačními cyklisty, singletrack pak rozšiřuje nabídku terénní cyklistiky.

Tab. 1: Pumptracky a singletracky

Č.	Název	Odkaz na Mapy.com
PT1	Pumptrack Bílý Kostel nad Nisou	https://mapy.com/s/bazevefofe
PT2	Pumptrack Cvikov	https://mapy.com/s/gabecadoge
PT3	Pumptrack Jablonné v Podještědí	https://mapy.com/s/keseronebe
PT4	Pumptrack Střelecký vrch	https://mapy.com/s/lugasebodo
PT5	Pumptrack u cihelny	https://mapy.com/s/fegacadohu
PT6	Singltrack Cihelna	https://mapy.com/s/bamarugofo

Fotodokumentace: https://drive.google.com/drive/folders/1mjd5ulFq63ioAJh96xDnUVYb0tCqQA34?usp=drive_link

Nabíjecí stanice pro elektrokola

V zájmovém území a jeho bezprostředním okolí se nachází několik veřejně dostupných míst umožňujících dobíjení elektrokol. Nabíjecí infrastruktura je rozmístěna především v obcích a u turisticky využívaných míst a představuje důležitou součást zázemí pro rozvoj elektrokol a delších cykloturistických tras.

Tab. 2: Nabíjecí stanice pro elektrokola

Č.	Název	Odkaz na Mapy.com
N1	Nabíjecí stanice Resort Hvozd	https://mapy.com/s/jagupepuga
N2	Nabíjecí stanice Petrovice náměstí	https://mapy.com/s/rehasafeka
N3	Dobíjecí stanice Parkoviště Rynoltice	https://mapy.com/s/huneporubu
N4	Nabíjecí stanice Restaurace Na Suché	https://mapy.com/s/kupagohoge
N5	Nabíjecí zásuvka pro elektrokola - Bílý Kostel nad Nisou	https://mapy.com/s/hufezabecu
N6	Nabíjecí zásuvka Dolní Chrastava	https://mapy.com/s/fasolesufo
N7	Nabíjecí stanice Jablonné v Podještědí	https://mapy.com/s/bolesokaho

Fotodokumentace: https://drive.google.com/drive/folders/1ZNiBIvv1-3ffb5xKaAPz5hb04djk0ZrD?usp=drive_link

Stojany na kola

V zájmovém území a jeho bezprostředním okolí se nacházejí stojany pro odstavení jízdních kol zejména v centrech obcí, u turistických cílů, dopravních uzlů a dalších míst využívaných cyklisty. Jejich rozmístění doplňuje základní infrastrukturu pro cykloturistiku.

Tab. 3: Stojany na kola

Č.	Název	Odkaz na Mapy.com
S1	Kunratice u Cvikova	https://mapy.com/s/kozelocega
S2	Kammloch	https://mapy.com/s/mopefecohe
S3	Stojan s el. Jablonné	https://mapy.com/s/pajukevote
S4	Kristýna Hrádek	https://mapy.com/s/gehabubamu
S5	Hrádek náměstí	https://mapy.com/s/mutuzarusu
S6	Hrádek nádraží	https://mapy.com/s/bedadojopo
S7	Hrádek Albert	https://mapy.com/s/kebabeheto

Č.	Název	Odkaz na Mapy.com
S8	Chotyně hřiště	https://mapy.com/s/nohutogoso
S9	Chotyně obchod	https://mapy.com/s/kefegugote
S10	Bílý Kostel cyklostezka	https://mapy.com/s/hefasubuso

Cykloservisy

V zájmovém území a jeho bezprostředním okolí jsou evidovány cykloservisy poskytující servisní zázemí pro cyklisty. Dostupnost servisních služeb je důležitou součástí doprovodné infrastruktury zejména pro návštěvníky na delších trasách.

Tab. 4: Cykloservisy

Č.	Název	Odkaz na Mapy.com
C1	Cykloservis Radek Patrák - Pakli sport, Jablonné v Podj.	https://mapy.com/s/kagadumufo
C2	VELO A SPORT, Chrastava	https://mapy.com/s/nedujadaso
C3	Jiří Novák - Sport N Hrádek nad Nisou	https://mapy.com/s/donujazubo
C4	Cykloservis Přemysl Líbal	https://mapy.com/s/barodejapu

Fotodokumentace: https://drive.google.com/drive/folders/1q0x0OXeoeLVkYC7wjQOg0-8jR1VRce0O?usp=drive_link

Veřejné WC

Součástí doprovodné infrastruktury využitelné cyklisty jsou také veřejně dostupná WC. Evidovaná zařízení se nacházejí ve městech, u významných turistických lokalit a na dalších frekventovaných místech.

Tab. 5: Veřejné WC

Č.	Název	Odkaz na Mapy.com
WC1	Veřejné WC Cvikov	https://mapy.com/s/jusepepene
WC2	Veřejné WC Jablonné	https://mapy.com/s/modajujuva
WC3	Veřejné WC Robin Oil Jítrava	https://mapy.com/s/nubazupuze
WC4	Veřejné WC jezero Kristýna - jihovýchod	https://mapy.com/s/repojonumu
WC5	Veřejné WC Infocentrum Brána Trojzemí	https://mapy.com/s/bujajehaza

Fotodokumentace: https://drive.google.com/drive/folders/18Dmb4Q94887tW8Cw-AxIyaMe_AmhS7Ih?usp=drive_link

Nástupní místa a parkoviště

Pro nástup na cyklotrasy a kombinaci cyklistiky s individuální dopravou je v zájmovém území a jeho bezprostředním okolí k dispozici síť parkovišť. Přehled zahrnuje parkovací plochy u obcí, turistických cílů, železničních stanic i významných nástupních míst do Lužických hor.

Tab. 6: Nástupní místa a parkoviště

Č.	Název	Odkaz na Mapy.com
P1	Parkoviště Svor - nádraží	https://mapy.com/s/jonegezoze
P2	Parkoviště Nová Huť	https://mapy.com/s/penofadubo
P3	Parkoviště Stožecké sedlo	https://mapy.com/s/fatelamavu
P4	Parkoviště U Jána	https://mapy.com/s/majucubuko

Č.	Název	Odkaz na Mapy.com
P5	Parkoviště Myslivny - chata Luž	https://mapy.com/s/pumokuhore
P6	Parkoviště Dolní Světlá	https://mapy.com/s/nomanaseda
P7	Parkoviště u cyklostezky Cvikov	https://mapy.com/s/kunegacege
P8	Parkoviště Bývalá tržnice Cvikov	https://mapy.com/s/dazobagora
P9	Parkoviště Cvikov hřbitov	https://mapy.com/s/dukohegulu
P10	Parkoviště Pivovar Cvikov	https://mapy.com/s/curapebura
P11	Parkoviště Drnovec Dutý kámen	https://mapy.com/s/lorabumene
P12	Parkoviště OÚ Kunratice	https://mapy.com/s/hubolajana
P13	Parkoviště Skleněná zahrada Kunratice	https://mapy.com/s/kafanerasa
P14	Parkoviště Resort Hvozd	https://mapy.com/s/mehulojoce
P15	Parkoviště za zámkem Krompach	https://mapy.com/s/fohanufume
P16	Parkoviště Malevil Heřmanice	https://mapy.com/s/fazedaheka
P17	Parkoviště Kammloch CZ-DE	https://mapy.com/s/lusulelera
P18	Parkoviště Petrovice	https://mapy.com/s/hafudagate
P19	Parkoviště Lidická Jablonné v Podj	https://mapy.com/s/pagerajene
P20	Parkoviště Zdislavy z Lemberka I	https://mapy.com/s/canohojedu
P21	Parkoviště Zdislavy z Lemberka II	https://mapy.com/s/berofosova
P22	Parkoviště Norma, Jablonné v Podještědí	https://mapy.com/s/jajemedasu
P23	Parkoviště Jablonné v Podještědí - koupaliště	https://mapy.com/s/pavalocupo
P24	Parkoviště Ráj pod Lemberkem	https://mapy.com/s/lucubezuto
P25	Parkoviště Rynoltice Orlen	https://mapy.com/s/curefudonu
P26	Parkoviště Rynoltice samoobsluha	https://mapy.com/s/majatefebo
P27	Parkoviště Rynoltice	https://mapy.com/s/putazemacu
P28	Parkoviště nádraží Rynoltice	https://mapy.com/s/jajajacafu
P29	Parkoviště Polesí	https://mapy.com/s/rapakanalu
P30	Parkoviště Rynoltická - Horní skály	https://mapy.com/s/datuzobocu
P31	Parkoviště Jítrava U Pekaře	https://mapy.com/s/jupurubunu
P32	Parkoviště Jítravský Dvorec	https://mapy.com/s/metabaheha
P33	Parkoviště Bílé kameny	https://mapy.com/s/marebemule
P34	Parkoviště Hrádek-Hartau v DE	https://mapy.com/s/mocumakefo
P35	Parkoviště Trojzemí	https://mapy.com/s/kosabucome
P36	Parkoviště U Kristýny	https://mapy.com/s/mudavuzano
P37	Parkoviště Lidická	https://mapy.com/s/fosecosebe
P38	Parkoviště u golfového hřiště	https://mapy.com/s/gemasoluze
P39	Parkoviště Chrastava nádraží	https://mapy.com/s/bagovosope

Fotodokumentace: https://drive.google.com/drive/folders/1IiAHS1TuYYson3gVyiNsRUKZ4sCiIRF-?usp=drive_link

Hlavní nástupní místa

Z hlediska dostupnosti vlakem jsou nejvýznamnějšími vstupními stanicemi Hrádek nad Nisou a Jablonné v Podještědí, dále Jedlová (kde se potkávají tratě 080 a 081) a města Nový Bor a Varnsdorf. Na saské straně jsou důležitým uzlem Zittau a Großschönau, odkud navazuje Žitavská úzkokolejka na Oybin a Jonsdorf.
Jako hlavní nástupní místa lze na základě zmapování označit tato místa:

- **Jablonné v Podještědí**: železniční stanice (trať 086), parkoviště P19 až P23, nabíjecí stanice (N7), stojan na kola (S3), cykloservis (C1), veřejné WC (WC2) a pumptrack (PT3).
- **Hrádek nad Nisou**: železniční stanice (trať 089), parkoviště Trojzemí a U Kristýny (P35, P36), stojany na kola (S4 až S7), cykloservis (C3) a veřejné WC u jezera Kristýna (WC4).
- **Rynoltice**: železniční stanice (trať 086), parkoviště P25 až P30 včetně parkoviště u nádraží a dobíjecí stanice na parkovišti (N3).
- **Cvikov a Kunratice**: parkoviště P7 až P10 ve Cvikově, veřejné WC (WC1) a pumptrack (PT2); v Kunraticích parkoviště u obecního úřadu (P12) a stojan na kola (S1).
- **Svor**: železniční stanice (trať 080) a parkoviště u nádraží (P1).
- **Nová Huť v Lužických horách**: železniční stanice (trať 080), parkoviště (P2) a nedaleké parkoviště Stožecké sedlo (P3).
- **Krompach**: parkoviště za zámkem (P15) a Kammloch (P17), stojan na kola (S2) a hraniční přechody (H4, H5).
- **Bílý Kostel a Petrovice.**

Tato místa tvoří základ pro další rozvoj doprovodné infrastruktury (stojany, nabíjení, servis, informační prvky) a pro propojení cyklistiky s veřejnou dopravou.

Hraniční body – přechody státní hranice

Pro přeshraniční cyklistickou prostupnost Lužických a Žitavských hor jsou zásadní místa umožňující překročení česko-německé státní hranice. Evidované hraniční body představují důležité vazby mezi českou a saskou sítí cyklotras a jsou podstatné také pro návrh nových přeshraničních propojení.

Tab. 7: Hraniční body – přechody státní hranice

Č.	Název	Odkaz na Mapy.com
H1	Hraniční přechod Dolní Podluží / Herrenwalde-Waltersdorf	https://mapy.com/s/hakulasafo
H2	Nová cesta	https://mapy.com/s/furedotuto
H3	hraniční přechod Dolní Světlá / Waltersdorf Wache	https://mapy.com/s/huzajameso
H4	Hraniční přechod Krompach Valy / Jonsdorf	https://mapy.com/s/kepefufodo
H5	Hraniční přechod Krompach / Hain	https://mapy.com/s/luhaletoce
H6	Na čáře	https://mapy.com/s/mufanuleku
H7	Kammloch	https://mapy.com/s/cagujovufo
H8	Hraniční přechod Petrovice / Lückendorf	https://mapy.com/s/galazepola
H9	Hraniční přechod Hrádek nad Nisou / Hartau	https://mapy.com/s/huzadasule

Fotodokumentace: https://drive.google.com/drive/folders/1wABluSAJkuQEmsHlO22QhAlVV_Ifarav?usp=drive_link

4.8. Cyklo akce a závody

V zájmovém území a jeho bezprostředním okolí se pravidelně konají významné cyklistické a triatlonové závody, které využívají místní síť silnic, lesních cest a cyklotras. Vedle sportovního významu přispívají k propagaci Lužických hor jako destinace pro horskou a terénní cyklistiku.
Malevil Cup: Tradiční mezinárodní MTB maraton se startem v Jablonném v Podještědí a cílem v Resortu Malevil. V roce 2026 nabídl čtyři hlavní tratě o délce 30, 50, 70 a 100 km. Závod je součástí několika českých a mezinárodních seriálů; hlavní závod je zařazen v kategorii UCI C2.

- **Trasa:** https://mapy.com/s/pekazovero
- **Trasy na webu závodu:** https://malevilcup.cz/index.php/malevil-cup/informace/mapy-a-profily
- **Termín:** červen.
- **Web závodu:** https://www.malevilcup.cz

Dachsman: Lužický XC triatlon pořádaný v přírodním prostředí okolí Kunratic u Cvikova. Cyklistická část vede převážně lesním terénem v okolí Zeleného vrchu a zahrnuje také technické singletrackové úseky. V roce 2026 byl závod součástí Českého poháru v terénním triatlonu.

- **Trasa cyklistické části:** https://mapy.com/s/jokejoneke
- **Trasa na webu závodu:** https://dachsman.cz/mapy/
- **Termín:** červen.
- **Web závodu:** https://dachsman.cz

Triatlon Hrádek: Tradiční terénní triatlon se zázemím v rekreačním areálu Kristýna v Hrádku nad Nisou. Hlavní závod zahrnuje 18 km dlouhou MTB část vedenou Lužickými horami s převýšením 351 m; přibližně 90 % cyklistické trasy vede po zpevněných a lesních cestách.

- **Trasa cyklistické části:** https://mapy.com/cs/turisticka?dim=6a72e5294f3f9bf5faf538eb&x=15.6225586&y=49.8007685&z=8
- **Trasa na webu závodu:** https://www.triatlon-hradek.cz/propozice/
- **Termín:** září.
- **Web závodu:** https://www.triatlon-hradek.cz

Winterman: Extrémní triatlon mezinárodní série XTRI. Cyklistická část měří 180 km s převýšením přibližně 3 300 m a vede krajinou Českosaského Švýcarska a Lužických hor. Z pohledu řešeného území představuje významnou sportovní akci využívající region pro dálkovou silniční cyklistiku.

- **Délka cyklistické části:** 180 km, převýšení cca 3 300 m.
- **Trasa a manuál závodu:** https://www.czxtri.com/manual
- **Termín:** říjen.
- **Web závodu:** https://www.czxtri.com

5. Návrhová část – návrh tras a propojení

5.1. Trasy k proznačení v Lužických horách

Návrhová část studie předkládá 10 tras a propojek o celkové délce 38,8 km, které doplňují chybějící vazby ve stávající cyklistické síti Lužických hor a zlepšují její propojení se sousedním Saskem. Výběr tras vychází z terénního šetření a analýzy území i z podnětů a potřeb obcí a dalších místních aktérů, s nimiž byl návrh v průběhu zpracování konzultován.

Návrhy vycházejí z principu maximálního využití stávající cestní sítě a minimálních zásahů do krajiny. Zaměřují se na doplnění chybějících propojení, zvýšení bezpečnosti cyklistů, vytvoření logických návazností mezi existujícími trasami a zlepšení přeshraniční prostupnosti území. U každé trasy je posouzeno její vedení, povrch, majetkové vztahy, návaznosti a podmínky realizace.

Návrhy byly projednány s orgány ochrany přírody a s vlastníky pozemků, zejména s Lesy ČR. Souhlas dotčených orgánů a vlastníka existuje u 7 z 10 tras (27,0 km); trasa č. 2 byla z nich již v září 2026 realizována. Tři trasy (č. 3, 4 a 7; 11,8 km, tj. přibližně 30 % celkové délky) Lesy ČR nepodpořily z důvodu pohybu lesní techniky a hospodářského využívání cest, u trasy č. 7 také s ohledem na přírodě blízké hospodaření v dotčených porostech. Správa CHKO Lužické hory přitom k vedení těchto tří tras neměla z hlediska ochrany přírody námitky. Přehled tras a jejich stavu uvádí Tab. 8.

Tab. 8: Přehled navržených tras a propojek k proznačení

Č.	Název trasy (začátek – konec)	Stav	Odkaz na Mapy.com	Délka v km
1	Nádraží Jedlová – Stožecké sedlo – Herrenwalde	Souhlasy získány; příprava realizace (výběr varianty, jednání s Großschönau), čeká se na cykloznačení	var. A: https://mapy.com/s/muzosahubo var. B: https://mapy.com/s/pufodomofa	10,4 / 10,2
2	Propojka Nová Huť – Stožecké sedlo	Realizováno; čeká se na cykloznačení	https://mapy.com/s/cekogucobe	1,0
3	U Jána – Pod Ptačincem	**Zamítnuto vlastníkem (Lesy ČR)**	https://mapy.com/s/pekolefaco	4,0
4	Rousínov – nad Nadějí	**Zamítnuto vlastníkem (Lesy ČR)**	https://mapy.com/s/gudofapepe	3,3
5	Kunratice – Cvikov	Souhlasy získány; příprava realizace	https://mapy.com/s/makekukele	3,6
6	Krompach Valy – Dolní Světlá	Souhlasy získány; nutná přeložka červené TZ KČT	https://mapy.com/s/bojohakuku	4,1
7	Kammloch – Hain „Hraniční trasa pod Hvozdem“	**Zamítnuto vlastníkem (Lesy ČR)**	https://mapy.com/s/focoracuba	4,5
8	Petrovice – Na Šestce	Souhlasy získány; příprava realizace	https://mapy.com/s/gakepenofe	2,3
9	Jablonné – koupaliště – Lada	Souhlasy získány; předpokládáno zpevnění povrchu městem	https://mapy.com/s/bujoguseza	3,2
10	Jítrava / Bílé kameny – Horní Sedlo	Souhlasy získány; příprava realizace	https://mapy.com/s/kumafopeca	2,4
			CELKEM 10 tras v délce	**38,8**
			z toho 7 povolených v délce	**27,0**

Pozn.: Červeně jsou označeny trasy nepodpořené vlastníkem (Lesy ČR). U trasy č. 1 je započtena celá délka včetně saské části.

Podrobný popis tras na české straně:

Trasa 1: Nádraží Jedlová – Stožecké sedlo – Herrenwalde

- **Odkaz na mapu:** var. A: https://mapy.com/s/muzosahubo, var. B: https://mapy.com/s/pufodomofa
- **Délka v km:** 10,4 / 10,2
- **Popis trasy:** Trasa propojující nádraží Jedlová přes lávku na Šébru / Stožeckém sedle se Saskem. Její realizace je umožněna právě díky výstavbě nové lávky v roce 2021. Vytváří atraktivní propojení Waltersdorfu a Jedlové. O realizaci trasy po dokončení lávky usilují Ústecký i Liberecký kraj společně s obcemi a DMO Lužické hory a České Švýcarsko. Trasu má na starosti o. p. s. České Švýcarsko; nachází se na rozhraní Lužických hor a Českého Švýcarska. Trasa byla rovněž součástí studie „Za společným dědictvím na kole a pěšky“. Vede převážně po štěrkových nebo lesních asfaltových cestách. Na německé straně obsahuje varianta A v závěrečné části lesního úseku náročné klesání/stoupání vhodné spíše pro MTB nebo gravelová kola.
- **Aktuální stav: Povoleno; realizace v procesu.** Trasa na českém území byla projednána s orgány ochrany přírody (CHKO Lužické hory), které se přiklánějí k variantě B. Varianta A vede 1. zónou, lze ji však povolit. Trasa je německou stranou i zástupci KČT odsouhlasena ve vedení varianty A. Ve druhé polovině roku 2026 se předpokládá vyřízení dokumentace a financování značení za podpory Ústeckého kraje. Předpokládané proznačení a otevření trasy je v roce 2027. Je nutné dále jednat s německou stranou, zejména se starostou Großschönau, o proznačení na německém území a definitivním výběru finální varianty.
- **Fotodokumentace trasy:** https://drive.google.com/drive/folders/1rNENDw-6XvkmDXgIudor_2LD-1dJHkGr?usp=drive_link

Trasa 2: Propojka Nová Huť – Stožecké sedlo

- **Odkaz na mapu:** https://mapy.com/s/cekogucobe
- **Délka v km:** 1,0
- **Popis trasy:** Propojka pro cyklisty, běžkaře i pěší, která propojuje Novou Huť s lávkou na Stožeckém sedle. Nabízí bezpečné spojení pro cyklisty i běžkaře pohybující se po Lužické magistrále, pro které zde dosud neexistovala možnost bezpečného pokračování z Nové Hutě k lávce a opačným směrem. Trasa vede v koridoru budoucího vedení elektrického napětí 110 kV (ČEZ) a zároveň podél vedení plynového potrubí (GasNet). Byla již dříve projednána a odsouhlasena s obcemi, CHKO i Lesy ČR. Vybudování propojky na štěrkovém loži bylo financováno z rozpočtu Libereckého kraje.
- **Aktuální stav:** Realizováno. Propojku vybudoval Liberecký kraj v září 2026. Zbývá cykloznačení (DMO a Liberecký kraj, včetně zařazení do cyklogenerelu Libereckého kraje) a lyžařské značení KČT.
- **Fotodokumentace trasy:** https://drive.google.com/drive/folders/1f0h3xj8fT10ePKQPGpxWL2FUttWIHEdZ?usp=drive_link

Trasa 3: U Jána – Pod Ptačincem

- **Odkaz na mapu:** https://mapy.com/s/pekolefaco
- **Délka v km:** 4,0
- **Popis trasy:** Trasa spojuje křižovatku cest a cyklotras U Jána se státní hranicí Pod Ptačincem a umožňuje napojení na trasu č. 1 Jedlová – Herrenwalde. Vede po lesní asfaltové cestě bez silničního provozu.
- **Aktuální stav: Zamítnuto vlastníkem (Lesy ČR).** Trasa byla projednána s orgány ochrany přírody (AOPK – CHKO Lužické hory) bez námitek. Lesy ČR neposkytly souhlas s vedením a proznačením trasy z důvodu pohybu lesní techniky a využívání cesty pro hospodářské účely.
- **Fotodokumentace trasy:** https://drive.google.com/drive/folders/1YUPn_cjeeYwv9Dxd0wwxcbyy0lk2QgMJ?usp=drive_link

Trasa 4: Rousínov – nad Nadějí

- **Odkaz na mapu:** https://mapy.com/s/gudofapepe
- **Délka v km:** 3,3
- **Popis trasy:** Atraktivní propojka cyklotras č. 3007 a 3061, která je již nyní hojně využívána cyklisty mířícími na Milštejn a dále k přehradě Naděje. Trasa vede po lesní asfaltové a štěrkové cestě s náročnějším stoupáním na Milštejn. Návrh podporují město Cvikov i obec Svor.
- **Aktuální stav: Zamítnuto vlastníkem (Lesy ČR).** Trasa byla projednána s orgány ochrany přírody (AOPK – CHKO Lužické hory) bez námitek. Lesy ČR neposkytly souhlas s vedením a proznačením trasy z důvodu pohybu lesní techniky a využívání cesty pro hospodářské účely.
- **Fotodokumentace trasy:** https://drive.google.com/drive/folders/1bdJMcurl5b3lRjYacnAZv6yeygZPecF8?usp=drive_link

Trasa 5: Kunratice – Cvikov

- **Odkaz na mapu:** https://mapy.com/s/makekukele
- **Délka v km:** 3,6
- **Popis trasy:** Bezpečné spojení Kunratic se Cvikovem jako snadno realizovatelná alternativa k budoucí cyklostezce sv. Zdislavy. Z důvodu bezpečnosti chodců je trasa vedena za pivovarem přes rybník Třeťák a odtud s napojením na centrum Cvikova. Součástí trasy bude přehledná navigace pro pěší a cyklisty v prostoru kolem pivovaru i opatření zamezující vjezdu cyklistů na chodník. Návrh podporují město Cvikov i obec Kunratice.
- **Aktuální stav: Povoleno; v jednání.** Trasa byla projednána s orgány ochrany přírody (CHKO Lužické hory). Byl získán souhlas vlastníka – Lesů ČR, LS Česká Lípa. Návrh byl rovněž projednán s městem Cvikov.
- **Fotodokumentace trasy:** https://drive.google.com/drive/folders/1R4tEE_18AAyXMl-WC1lBeWacikaUTWng?usp=drive_link

Trasa 6: Krompach Valy – Dolní Světlá

- **Odkaz na mapu:** https://mapy.com/s/bojohakuku
- **Délka v km:** 4,1
- **Popis trasy:** Trasa vede z převážné části po stávající červené turistické trase a propojuje Krompach s Dolní Světlou mimo silnice, po příjemné lesní cestě s přírodním povrchem vhodné pro horská a gravelová kola. Představuje tak alternativu k jízdě po silnici. Společně s proznačením cyklotrasy je navrhována přeložka červené turistické trasy do nového vedení: https://mapy.com/s/bafetocake. Realizaci cyklotrasy by předcházelo projednání a přeznačení nového vedení červené turistické trasy s KČT. Nové vedení červené turistické trasy je atraktivnější, vede po loukách a pastvinách s výhledy do krajiny a v blízkosti obce. Návrh trasy vzešel od zástupců obce Krompach.
- **Aktuální stav: Povoleno; v jednání.** Trasa byla projednána s orgány ochrany přírody (CHKO Lužické hory). Byl získán souhlas vlastníka – Lesů ČR, LS Česká Lípa. Nutná je přeložka červené turistické trasy.
- **Fotodokumentace trasy:** https://drive.google.com/drive/folders/1aojFoS_p7n6ZyKjLarLnh5lVw3DoMkKq?usp=drive_link

Trasa 7: Kammloch – Hain „Hraniční trasa pod Hvozdem“

- **Odkaz na mapu:** https://mapy.com/s/focoracuba
- **Délka v km:** 4,5
- **Popis trasy:** Atraktivní trasa pro horská a gravelová kola vedená pod Hvozdem, která propojuje Kammloch, Krompach a Hain a napojuje se i na trasu RockHead na česko-saské hranici. Vede po stávající běžkařské trase. Vzhledem k velkému množství terénních cyklistů přijíždějících z německé strany v souvislosti s XTERRA – O-SEE i z české strany v souvislosti s Malevil Cupem má její proznačení potenciál tento pohyb usměrnit a navést terénní cyklisty na vymezenou trasu.
- **Aktuální stav: Zamítnuto vlastníkem (Lesy ČR).** Trasa byla projednána s orgány ochrany přírody (AOPK – CHKO Lužické hory) bez námitek. Lesy ČR neposkytly souhlas s vedením a proznačením trasy z důvodu pohybu lesní techniky, využívání cesty pro hospodářské účely a z důvodu přírodě blízkého hospodaření v oblasti.
- **Fotodokumentace trasy:** https://drive.google.com/drive/folders/1qmZdBeqMJ6kWv5-Wmrv9SCPHFLZ8f4lH

Trasa 8: Petrovice – Na Šestce

- **Odkaz na mapu:** https://mapy.com/s/gakepenofe
- **Délka v km:** 2,3
- **Popis trasy:** Propojka mezi Petrovicemi a hájenkou Na Šestce s dalším napojením na hraniční křižovatku cest Kammloch. Vede po široké lesní štěrkové cestě. Souběh s červenou turistickou trasou je vzhledem k šířce cesty bez

komplikací. Trasa je součástí budoucí přeshraniční Lázeňské cyklotrasy mezi Osečnou a Oybinem.

- **Aktuální stav: Povoleno; v jednání.** Trasa byla projednána s orgány ochrany přírody (CHKO Lužické hory). Byl získán souhlas vlastníka – Lesů ČR, LS Česká Lípa.
- **Fotodokumentace trasy:** https://drive.google.com/drive/folders/1-18giMhG8uzEVTG0EcG8Hzf-NJHNqNRp?usp=drive_link

Trasa 9: Jablonné – koupaliště – Lada

- **Odkaz na mapu:** https://mapy.com/s/bujoguseza
- **Délka v km:** 3,2
- **Popis trasy:** Trasa vede z osady Lada kolem Ukrajinského hřbitova přes louky ke koupališti a dále do Jablonného v Podještědí. Představuje alternativu a přeložku cyklotrasy č. 21 mezi Heřmanicemi a Jablonným a umožňuje bezpečný přejezd silnice I/13. Vlastníkem pozemku v úseku Lada – koupaliště je město Jablonné v Podještědí, které předpokládá možnost vybudování zpevněné cesty, protože trasa vedená po loukách bývá při deštích podmáčená. Rozšíření cesty umožní bezpečný pohyb pěších turistů po souběžné červené turistické trase. Návrh vychází z požadavků místních a zástupců města Jablonné v Podještědí na vytvoření bezpečné trasy mezi Jablonným a Heřmanicemi mimo stávající přejezd silnice.
- **Aktuální stav: Povoleno; v jednání.** Trasa byla projednána s orgány ochrany přírody (CHKO Lužické hory). Město Jablonné v Podještědí jako vlastník pozemku s vedením trasy souhlasí a potvrdilo záměr na vybudování zpevněné trasy.
- **Fotodokumentace trasy:** https://drive.google.com/drive/folders/12W2DwTDBB4v7epg3MjRupYxA4zpWoM62?usp=drive_link

Trasa 10: Jítrava / Bílé kameny – Horní Sedlo

- **Odkaz na mapu:** https://mapy.com/s/kumafopeca
- **Délka v km:** 2,4
- **Popis trasy:** Propojení cyklotras mezi Jítravou a Horním Sedlem v blízkosti Bílých kamenů. Úsek k Bílým kamenům vede po široké cestě s ohledem na možný střet s pěšími. Převážná část trasy je vedena po cestě v majetku Státního pozemkového úřadu. Trasu navrhuje a prosazuje obec Rynoltice.
- **Aktuální stav: Povoleno; v jednání.** Trasa byla projednána s orgány ochrany přírody (CHKO Lužické hory). Byl získán souhlas vlastníka – Lesů ČR, LS Ještěd. Návrh byl rovněž projednán s obcí Rynoltice.
- **Fotodokumentace trasy:** https://drive.google.com/drive/folders/1zirQMLUlqVNT4otwCTXOoJyKhE1_RGhw?usp=drive_link

5.2. Trasy a propojky na saské straně

Součástí návrhu jsou také **vybrané trasy a krátké propojky na saské straně hranice**, jejichž cílem je zajistit plynulou návaznost mezi českou a saskou sítí cyklotras. V několika místech dnes značené nebo vhodné cyklistické trasy na české straně směřují ke státní hranici, aniž by na ně bezprostředně navazovalo odpovídající vedení na německé straně. Navržené propojky mají tato **chybějící přeshraniční spojení doplnit a vytvořit funkční síť umožňující plánování tras a okruhů bez ohledu na státní hranici**. Jejich realizace vyžaduje další koordinaci s příslušnými obcemi a partnery na saské straně.

Tab. 9: Přehled navržených tras a propojek na saské straně

Č.	Název trasy (začátek – konec)	Stav	Odkaz na Mapy.com	Délka v km
DE1	Nádraží Jedlová – Stožecké sedlo – Nová cesta – Herrenwalde	Preferována varianta A; další příprava s Großschönau	https://mapy.com/s/fucudejuho	10,4*
DE2	Dolní Světlá / Waltersdorf Wache – Waltersdorf	Návrh konzultován; nutné další jednání s Großschönau a Outdoorlandem	https://mapy.com/s/mafolorusu	2,5
DE3	Dolní Světlá / Waltersdorf Wache – Jonsdorf	Nutné další jednání s obcí Jonsdorf	https://mapy.com/s/cevanusunu	2,6
DE4	Petrovice – státní hranice – Lückendorf Kurhaus	Dvě varianty; nutné další jednání s Lückendorfem	var. A: https://mapy.com/s/fotuvujara var. B: https://mapy.com/s/gafevukoja	1,8
DE5	Kammloch – Hain „Hraniční trasa pod Hvozdem“	Návaznost na trasu č. 7 na české straně; podmínky realizace viz trasa č. 7	https://mapy.com/s/lubodelave	4,5

** U trasy č. 1 je uvedena délka celé přeshraniční trasy, nikoli pouze úseku na saské straně.*

Podrobný popis tras na saské straně:

Trasa DE1: Nádraží Jedlová – Stožecké sedlo – Nová cesta – Herrenwalde

- **Odkaz na mapu:** https://mapy.com/s/fucudejuho
- **Délka v km:** 10,4*
- **Popis trasy:** J edná se o přeshraniční část navrhované trasy č. 1, která propojuje nádraží Jedlová přes Stožecké sedlo a nový most přes silnici I/9 se saským Herrenwalde. Trasa vytváří atraktivní spojení mezi oblastí Jedlové, Lužických hor a Großschönau a současně umožňuje návaznost na síť cyklotras na saské straně.
- **Aktuální stav:** Preferována je varianta A, kterou podporuje také starosta Großschönau. Podle posledních informací z května 2026 obec na této variantě pracuje a prosazuje její realizaci. Pro dokončení přípravy je nutné další společné jednání obcí, DMO a zástupců Großschönau.

Trasa DE2: Dolní Světlá / Waltersdorf Wache – Waltersdorf

- **Odkaz na mapu:** https://mapy.com/s/mafolorusu
- **Délka v km:** 2,5
- **Popis trasy:** Propojka řeší chybějící návaznost české a saské sítě cyklotras v prostoru hraničního přechodu Dolní Světlá / Waltersdorf Wache. Vzhledem k poloze přechodu v hřebenové partii je nutný náročnější sjezd, resp. výjezd po místní asfaltové komunikaci směrem do Waltersdorfu. Trasa je proto vhodná především pro MTB, gravelová a elektrokola a fyzicky zdatnější cyklisty. Ve Waltersdorfu se napojuje na místní síť cyklotras a umožňuje pokračování dále směrem k Mandavské cyklotrase.
- **Aktuální stav:** Návrh byl konzultován s německou stranou, dosud však bez konkrétního příslibu realizace. Nutné je další kolo jednání se zástupci na saské straně, především s obcí Großschönau a Outdoorlandem.

Trasa DE3: Dolní Světlá / Waltersdorf Wache – Jonsdorf

- **Odkaz na mapu:** https://mapy.com/s/cevanusunu
- **Délka v km:** 2,6
- **Popis trasy:** Navrhovaná propojka spojuje hraniční prostor Waltersdorf Wache s Jonsdorfem po cestě Hohlsteinweg. Jedná se o širokou zpevněnou cestu využívanou pěšími turisty. Vzhledem k její šířce a kapacitě je zde možné společné využití pěšími a cyklisty za předpokladu vzájemného respektu a ohleduplného pohybu. Propojka by vytvořila přímou vazbu české sítě na Jonsdorf a navazující síť cyklotras v Žitavských horách.
- **Aktuální stav:** O možnosti využití a proznačení trasy pro cyklisty je nutné dále jednat se zástupci obce Jonsdorf.

Trasa DE4: Petrovice – státní hranice – Lückendorf Kurhaus

- **Odkaz na mapu:** var. A: https://mapy.com/s/fotuvujara; var. B: https://mapy.com/s/gafevukoja
- **Délka v km:** 1,8
- **Popis trasy:** Propojka řeší chybějící návaznost mezi českou a saskou sítí v prostoru Petrovic a Lückendorfu. Na české straně cyklistické značení v současnosti končí na státní hranici a na saské straně dále nepokračuje. Studie proto navrhuje doplnění krátkého úseku, který by umožnil plynulé pokračování od hranice do Lückendorfu a napojení na tamní síť cyklotras. Navrženy jsou dvě možné varianty vedení.

- **Aktuální stav:** O konkrétním řešení a možnosti proznačení je nutné dále jednat se zástupci Lückendorfu.

Trasa DE5: Kammloch – Hain „Hraniční trasa pod Hvozdem“

- **Odkaz na mapu:** https://mapy.com/s/lubodelave
- **Délka v km:** 4,5
- **Popis trasy:** Navrhovaná přeshraniční trasa vede z Kammlochu podél státní hranice směrem k Hainu a vytváří nové propojení české a saské sítě pro MTB a gravelovou cyklistiku. Vede převážně po stávajících lesních cestách v prostoru pod Hvozdem a částečně využívá koridor zimní běžkařské trasy. Její význam spočívá také v možnosti usměrnit pohyb terénních cyklistů, kteří do oblasti přijíždějí mimo jiné v souvislosti s významnými závody na obou stranách hranice – XTERRA O-SEE na německé straně a Malevil Cup na české straně. V prostoru Kammlochu a Hainu zároveň vytváří návaznost na gravelový projekt RockHead a prostřednictvím navrhované sítě také na další trasy v Lužických horách.
- **Aktuální stav:** Podrobnější popis a podmínky realizace jsou uvedeny u trasy č. 7 v návrhu tras na české straně; tato trasa nebyla na české straně podpořena vlastníkem (Lesy ČR).

5.3. Návrh gravelového propojení Liberec – Lužické hory – Hřensko

Navrhované propojení přesahuje zájmové území vymezené studií (na východě řekou Nisou, na západě silnicí I/9) a není součástí 10 tras uvedených v kapitole 5.1. Je koncipováno jako virtuální trasa ke stažení (GPX) po vzoru trasy RockHead, která by měla vzniknout ve spolupráci DMO Lužické hory a DMO České Švýcarsko jako produkt destinace Northern Bohemia. Vede po stávajících značených a lesních cestách ve smíšeném provozu, nepředpokládá se její proznačení v terénu a samostatné projednání s vlastníky pozemků ani s orgány ochrany přírody se neprovádí. Pohyb cyklistů na trase se řídí obecnými pravidly a omezeními platnými v jednotlivých chráněných územích, kterými trasa prochází.

Studie navrhuje pracovat s vytvořením souvislého gravelového přejezdu z Liberce přes Hrádek nad Nisou, Lužické hory a České Švýcarsko až do Hřenska, který by propojil údolí Nisy s Labem a umožnil přímý výjezd z Liberce do přírodních oblastí česko-saského pohraničí. Návrh vychází z tras prověřených v terénu místními cyklisty a znalci území. Koncept současně navazuje na přeshraniční gravelovou nabídku – zejména na RockHead, přibližně 320 km dlouhou trasu Saským Švýcarskem a Horní Lužicí – a odpovídá směřování Destinationsstrategie Oberlausitz 2030, která počítá s dalším rozvojem gravelové cyklistiky, využíváním stávající cestní sítě a přeshraničními cyklistickými produkty. Na západním konci lze přejezd dále provázat se silniční cyklistickou výzvou Wolfking v Českém Švýcarsku, a vytvořit tak základ pro širší cyklistický produkt propojující Liberec, Lužické hory, České Švýcarsko a navazující saskou síť.

Tab. 10: Přehled návrhu gravelového propojení

Trasa	Liberec – Hrádek nad Nisou – Lužické hory – České Švýcarsko – Hřensko
Délka	cca 100 km
Návaznosti	RockHead – gravelová síť Horní Lužice a Saského Švýcarska – Wolfking – propojení oblastí Nisy a Labe
Odkaz na Mapy.com	1. část: Liberec – Polesí (20,3 km) https://mapy.com/s/hagejupave 2. část: Hrádek nad Nisou CZ/DE – Polesí – Hřensko: https://mapy.com/s/javopuroko

Závěr a doporučení

Studie potvrdila, že Lužické hory mají výrazný potenciál pro další rozvoj cyklistiky a cykloturistiky. Hlavní směr dalšího rozvoje však studie nespatřuje v budování rozsáhlé nové infrastruktury. S ohledem na charakter území, ochranu přírody, vlastnické vztahy a potřeby lesního hospodaření se budování nových přírodě blízkých trailů a singletracků neukázalo jako vhodný hlavní směr. Limitem je také velmi hustá síť značených pěších turistických tras.

Studie se proto zaměřuje především na využití stávající sítě cest, doplnění chybějících propojek, zkvalitnění značení a lepší propojení české a saské sítě. Navržená síť je zaměřena zejména na elektrokola, MTB a gravel; silniční cyklistiku studie zohledňuje ve vazbě na dálkové trasy a akce (např. Winterman, Wolfking). Tento přístup odpovídá také výsledkům jednání s Lesy ČR, CHKO Lužické hory a Libereckým krajem. Souhlasná stanoviska k navrženým trasám vydaly obě dotčené lesní správy Lesů ČR (LS Česká Lípa a LS Ještěd); jsou součástí příloh C a D. Zaměření studie odpovídá českým i saským strategickým dokumentům a podporují ho i výsledky průzkumu návštěvníků z roku 2025.

Konkrétním výsledkem studie je návrh 10 tras a propojek o celkové délce 38,8 km. Pro 7 z nich (27,0 km, včetně celé délky trasy č. 1) existuje souhlas dotčených orgánů a vlastníka. Trasa č. 2 Nová Huť – Stožecké sedlo byla v září 2026 realizována a zbývá její proznačení; trasa č. 1 Nádraží Jedlová – Stožecké sedlo – Herrenwalde je v přípravě realizace. Tři trasy (č. 3, 4 a 7; 11,8 km, tj. 30 % celkové délky) Lesy ČR nepodpořily z důvodu pohybu lesní techniky a hospodářského využívání cest, u trasy č. 7 také s ohledem na přírodě blízké hospodaření. U ostatních návrhů je možné pokračovat v přípravě značení a potřebných dílčích úpravách.

Významnou součástí dalšího rozvoje je přeshraniční spolupráce. Studie identifikuje místa, kde dnes česká a saská síť na státní hranici plynule nenavazují, a navrhuje konkrétní propojky. V současnosti probíhá spolupráce zejména se zástupci Outdoorlandu a připravovaného projektu Multitrailcenter v Žitavských horách. Cílem je postupně vytvářet propojenou nabídku Lužických a Žitavských hor a podmínky pro vznik přeshraničních tras a okruhů.

Samostatnou příležitostí jsou gravelové trasy využitelné současně pro MTB a elektrokola. Hustá síť stávajících lesních a polních cest umožňuje vytvářet atraktivní delší přejezdy bez rozsáhlých zásahů do krajiny. Významný potenciál má zejména navrhované propojení Liberec – Lužické hory – České Švýcarsko – Hřensko, které propojuje oblast Nisy s Labem a může dále navazovat na přeshraniční gravelovou síť včetně napojení na trasy RockHead. Tento typ tras odpovídá současným trendům v cykloturistice a nabízí prostor pro vznik vícedenních a přeshraničních produktů. Trasa vede po stávajících cestách, nepředpokládá se její proznačení a bude dostupná ke stažení ve formě GPX jako společný produkt destinací Lužické hory a České Švýcarsko.

Jedním z hlavních problémů území zůstává stav cyklistického značení, které v minulosti vznikalo z dotačních projektů bez zajištěné udržitelnosti a dnes je v řadě míst zastaralé, neúplné nebo zcela chybí (viz kapitola Stav cyklistického značení). Liberecký kraj proto ve spolupráci s krajskými DMO plánuje pasportizaci současného stavu značení a zvažuje dotační programy na jeho obnovu. Kvalitní a dlouhodobě udržované značení je základní součástí turistické infrastruktury a přímo ovlivňuje orientaci, bezpečnost i celkovou zkušenost návštěvníka s regionem.
Studie je především podkladem pro další společný postup. Jejím přínosem není pouze návrh nových tras, ale také jejich projednání s obcemi, vlastníky, ochranou přírody, Libereckým krajem a partnery na saské straně. Cílem je postupně vytvářet srozumitelnou, propojenou a dlouhodobě udržitelnou síť, která respektuje přírodní hodnoty Lužických a Žitavských hor, potřeby lesního hospodaření i pohyb pěších návštěvníků. Dobře fungující cyklistická infrastruktura, propojená s

veřejnou dopravou, turistickými cíli a místními službami, může současně přispívat k návštěvnosti regionu, aktivnímu trávení volného času, udržitelnému cestovnímu ruchu a podpoře místní ekonomiky.

Přínosy a rizika

Hlavními přínosy navrhovaného řešení jsou bezpečnější vedení cyklistů mimo frekventované silnice, doplnění chybějících propojení stávající sítě, lepší přeshraniční prostupnost, vazba na železniční dopravu (15 stanic a zastávek v území a jeho okolí) a využití stávajících cest bez rozsáhlých zásahů do krajiny. Přínosem je i skutečnost, že již bylo získáno 7 souhlasů vlastníků a orgánů ochrany přírody, které zkracují přípravu značení.
Hlavními riziky jsou nepodpoření tří tras vlastníkem lesů (11,8 km), které může vést k neřízenému pohybu cyklistů po cestách, nezajištěná dlouhodobá údržba značení, souběh s pěšími trasami na užších cestách a závislost přeshraničních propojek na dalším jednání se saskými partnery. Rizika snižuje postupné projednávání s vlastníky, koordinace DMO, pasportizace značení a hledání alternativních vedení.

Doporučení pro další postup

1. **Dokončit přípravu a proznačení tras, u kterých již existují souhlasy potřebné pro další přípravu**, a postupně je začlenit do krajského systému cyklotras a mapových podkladů. **Dokončit značení trasy č. 2 Nová Huť – Stožecké sedlo** (DMO Lužické hory) a pokračovat v přípravě přeshraniční trasy č. 1 Nádraží Jedlová – Stožecké sedlo – Herrenwalde (o.p.s. České Švýcarsko a město Großschönau).
2. **U tras, které Lesy ČR v současné podobě neakceptovaly, hledat po dohodě s vlastníkem a ochranou přírody případná alternativní řešení**, při respektování potřeb lesního hospodaření, ochrany přírody a bezpečnosti návštěvníků.
3. **Pokračovat v propojování české a saské sítě cyklotras u naplánovaných tras**, zejména v místech, kde dnes značení končí na státní hranici nebo na sebe trasy nenavazují. Rozvíjet spolupráci se saskými obcemi včetně města Zittau, TGG Zittauer Gebirge, Outdoorlandem a projektem Multitrailcenter.
4. **Provést systematickou pasportizaci cyklistického značení a následně jeho postupnou obnovu.** Podpořit snahu Libereckého kraje o nastavení systému péče o značení, včetně možnosti dotačních programů a spolupráce se subjekty schopnými značení odborně zajišťovat.
5. **Při návrhu nových tras minimalizovat souběh cyklistického a pěšího turistického značení**, zejména na úzkých a frekventovaných cestách. Hustou síť pěších tras respektovat jako jeden z limitů dalšího rozvoje a předcházet možným konfliktům mezi pěšími a cyklisty.
6. **Dále rozvíjet síť tras vhodných pro gravel, MTB a elektrokola**, přednostně s využitím stávajících lesních a polních cest. Virtuální gravelovou trasu Liberec – Lužické hory – České Švýcarsko – Hřensko zveřejnit ke stažení ve formě GPX jako společný produkt destinace Northern Bohemia ve spolupráci DMO Lužické hory a DMO České Švýcarsko. Trasu dále propojit s navazující saskou nabídkou včetně RockHead a zahrnout ji do propagace destinace.

7. **Rozvíjet doprovodnou infrastrukturu v hlavních nástupních místech** (Jablonné v Podještědí, Hrádek nad Nisou, Rynoltice, Cvikov, Svor, Nová Huť a Krompach; viz kapitola Nástupní místa a parkoviště) – bezpečné stojany, nabíjení elektrokol, servisní místa, parkování a informační prvky – a posilovat návaznost cyklistiky na železniční a další veřejnou dopravu.
8. **Propojovat cyklotrasy s turistickými cíli a místními službami** a vytvářet konkrétní výletní okruhy, dálkové přejezdy a přeshraniční produkty.
9. **Zajistit dlouhodobou koordinaci rozvoje cyklistiky v území.** DMO by měla ve spolupráci s Libereckým krajem, obcemi, vlastníky, CHKO a saskými partnery koordinovat další rozvoj navržené sítě, její propagaci a související aktivity.

Seznam příloh

A) Mapové podklady stávajících a nově navržených cyklotras

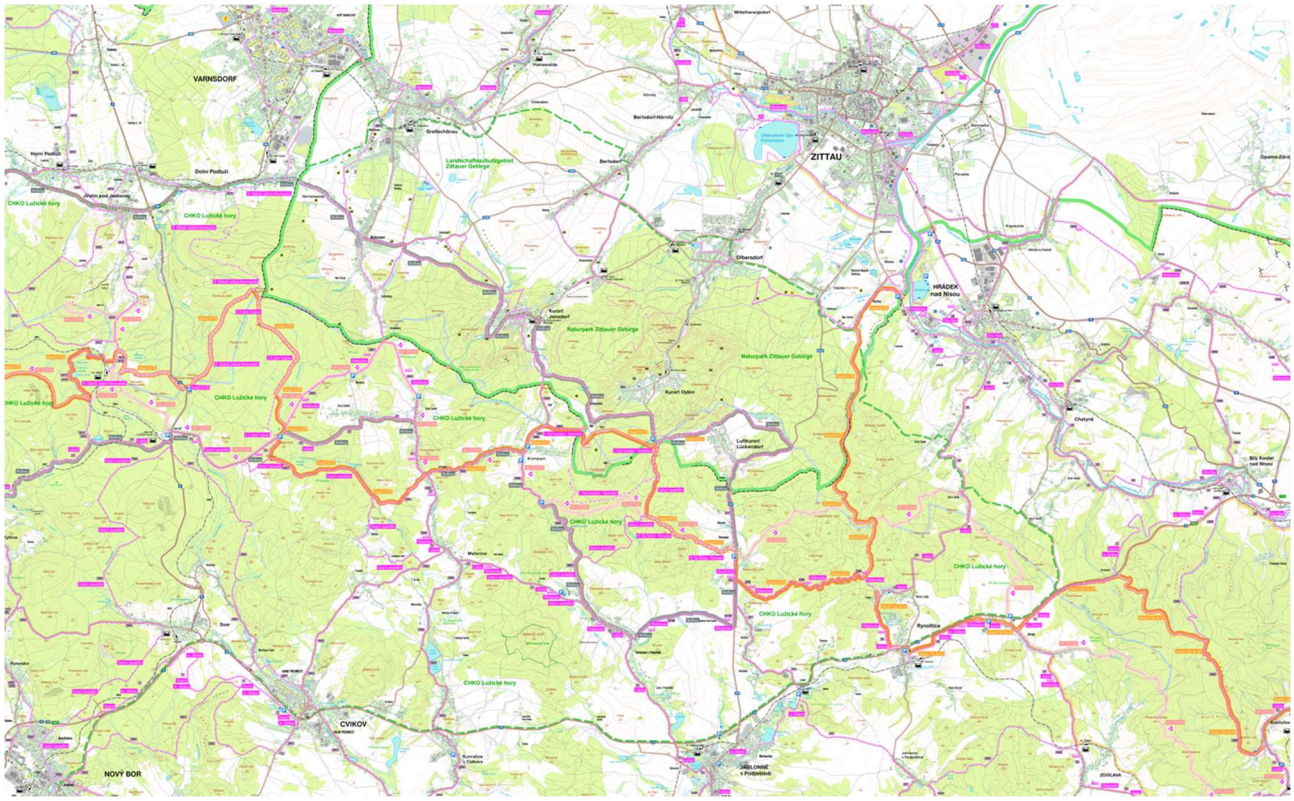
B) GPX soubory navržených cyklotras

C) Žádosti o souhlas vlastníka s vedením a proznačením navržených cyklotras

D) Stanoviska vlastníků k vedení a proznačení navržených cyklotras

Příloha A – Mapové podklady

Mapové podklady stávajících a nově navržených cyklotras

Plná verze ke stažení na:
https://drive.google.com/file/d/1ShP_s7RoYZOG9DolKa1OIBdI_X281YNi/view?usp=sharing

Příloha B – GPX soubory navržených cyklotras

GPX soubory 10 navržených tras jsou uloženy v elektronické podobě v online úložišti:
https://drive.google.com/drive/folders/1eCkNCIoI1Yp2t6paxN7NbH8tzDAvkRns?usp=sharing

QR kód – GPX soubory navržených tras

Příloha C

Žádosti o souhlas vlastníka s vedením a proznačením navržených cyklotras

Lesy České republiky, s. p. - Lesní správa Česká Lípa

Lesy České republiky, s. p. - Lesní správa Ještěd

Dokumenty jsou vloženy v původní podobě, každý list na samostatné straně.

DMO Lužické a Žitavské hory, z. s.
Dolní Prysk 17
471 15 Prysk
IČO: 0719571
Datová schránka: yuczibk
e-mail: info@luzihory.cz
www.doluzihor.cz

Lesy České republiky, s. p.
Lesní správa Česká Lípa
Ing. Miroslav Švihlík, lesní správce
Pod Holým vrchem 3247,
470 01 Česká Lípa,
(odesláno do datové schránky Lesy ČR)

V Novém Boru dne 7.7.2026

Žádost o souhlas vlastníka s vedením a proznačením navržených cyklotras po stávajících lesních cestách

Vážený pane Švihlíku,
dovolujeme si navázat na společné pracovní jednání uskutečněné dne **8. června 2026** na Krajském úřadě Libereckého kraje, kterého se zúčastnili zástupci Libereckého kraje, Lesů České republiky, Agentury ochrany přírody a krajiny ČR – Správy CHKO Lužické hory, Centrály cestovního ruchu Libereckého kraje a DMO Lužické a Žitavské hory.

Jednání bylo věnováno přípravě Studie **„Přírodě blízké cesty Lužických hor pro terénní cyklistiku“**, která je spolufinancována Libereckým krajem. Cílem studie není budování nových cyklostezek ani trailových areálů, ale návrh krátkých propojek mezi stávajícími značenými cyklotrasami vedenými po existujících lesních a polních cestách tak, aby vznikla logická, bezpečná a funkční síť cyklotras v Lužických horách s návazností na sousední Žitavské hory. Na základě výsledků uvedeného jednání si Vás dovolujeme požádat jako jednoho ze správců dotčených pozemků o vydání souhlasu s vedením a následným proznačením níže uvedených cyklotras.

Všechny navržené trasy byly před jejich zařazením do studie projednány se Správou CHKO Lužické hory, která k jejich vedení nevznesla zásadní připomínky. Současně byly jednotlivé návrhy konzultovány s dotčenými městy a obcemi.

Trasa č. 5 – Kunratice – Cvikov
Lesní správa Česká Lípa

- **Délka:** 3,6 km
- **Vedení trasy:** https://mapy.com/s/makekukele
- **Fotodokumentace:** https://drive.google.com/drive/folders/1R4tEE_18AAyXMl-WC1lBeWacikaUTWng?usp=drive_link

Popis trasy:
Bezpečné spojení Kunratic se Cvikovem jako alternativa k budoucí cyklostezce sv. Zdislavy. Z důvodu bezpečnosti chodců na chodníku je trasa vedena zadem za pivovarem přes rybník Třeták a odtud napojení na centrum Cvikova. Součástí trasy bude přehledná navigace pro pěší a cyklisty v místech kolem pivovaru i opatření pro zamezení vjezdu cyklistů na chodník. Podporuje město Cvikov i obec Kunratice.

Trasa č. 6 – Krompach Valy – Dolní Světlá
Lesní správa Česká Lípa

- **Délka:** 4,1 km
- **Odkaz na mapu:** https://mapy.com/s/bojohakuku
- **Fotodokumentace:** https://drive.google.com/drive/folders/1aojFoS_p7n6ZyKjLarLnh5lVw3DoMkKq?usp=drive_link

Popis trasy:
Trasa z převážné části po stávající červené TZ spojující Krompach s Dolní Světlou mimo silnice po příjemné lesní cestě s přírodním povrchem pro horské/gravel kolo jako alternativa k silnici. Spolu s proznačením je navrhována přeložka červené TZ v novém vedení: https://mapy.com/s/bafetocake.
Realizaci této cyklotrasy by předcházelo projednání nového vedení červené TZ s KČT, ochranou přírody a Lesy ČR. Nové vedení červené TZ vede atraktivněji po loukách a pastvinách s výhledy do krajiny a vede v blízkosti obce. Návrh trasy od zástupců obce Krompach. Záměr trasy předběžně projednán vedením obce se zástupci LS Česká Lípa.

Trasa č. 8 – Petrovice – Na Šestce
Lesní správa Česká Lípa

- **Délka:** 2,3 km
- **Odkaz na mapu:** https://mapy.com/s/gakepenofe
- **Fotodokumentace:** https://drive.google.com/drive/folders/1-18giMhG8uzEVTG0EcG8Hzf-NJHNqNRp?usp=drive_link

---

Popis trasy:
Propojka mezi Petrovicemi a hájenkou Na Šestce s dalším napojením na hraniční křižovatku cest Kammloch. Vede po široké lesní štěrkové cestě. Souběh s červenou TZ je vzhledem k šířce cesty bez komplikací.

Na základě výše uvedeného Vás žádáme o vydání **souhlasu vlastníka dotčených pozemků** s vedením a následným proznačením výše uvedených cyklotras po stávajících lesních cestách. Udělený souhlas bude sloužit jako podklad pro jejich následné zařazení do krajské sítě cyklotras Libereckého kraje, projednání s Klubem českých turistů a realizaci značení v souladu s platnou metodikou značení cyklotras.
Navrhované trasy využívají výhradně existující komunikace a nepředstavují požadavek na budování nových cest ani stavebních objektů. Jejich cílem je pouze logické doplnění stávající sítě cyklotras v území.

Předem Vám děkujeme za posouzení této žádosti i za dosavadní vstřícnou spolupráci při přípravě projektu.

S pozdravem,

Jan Sviták
Předseda DMO Lužické a Žitavské hory, z.s.

Ing. Jan Sviták
Digitally signed by Ing. Jan Sviták
Date: 2026.07.07 15:24:40 +02'00'

Lužické hory

DMO Lužické a Žitavské hory z. s.
Dolní Prysk 17, 471 15 Prysk
IČO: 07195371

e-mail: **info@luzihory.cz**
datová schránka: **yuczibk**

www.doluzihor.cz
www.pivnistezka.cz

DMO Lužické a Žitavské hory, z. s.
Dolní Prysk 17
471 15 Prysk
IČO: 0719571
Datová schránka: yuczibk
e-mail: info@luzihory.cz
www.doluzihor.cz

Lesy České republiky, s. p.
Lesní správa Ještěd
Ing. Jaroslav Čacký, lesní správce
Sokolská 1383/37,
460 01 Liberec 1
(odesláno do datové schránky Lesy ČR)

V Novém Boru dne 7.7.2026

Žádost o souhlas vlastníka s vedením a proznačením navržených cyklotras po stávajících lesních cestách

Vážený pane Čacký,

dovolujeme si navázat na společné pracovní jednání uskutečněné dne **8. června 2026** na Krajském úřadě Libereckého kraje, kterého se zúčastnili zástupci Libereckého kraje, Lesů České republiky, Agentury ochrany přírody a krajiny ČR – Správy CHKO Lužické hory, Centrály cestovního ruchu Libereckého kraje a DMO Lužické a Žitavské hory.
Jednání bylo věnováno přípravě Studie **„Přírodě blízké cesty Lužických hor pro terénní cyklistiku“**, která je spolufinancována Libereckým krajem. Cílem studie není budování nových cyklostezek ani trailových areálů, ale návrh krátkých propojek mezi stávajícími značenými cyklotrasami vedenými po existujících lesních a polních cestách tak, aby vznikla logická, bezpečná a funkční síť cyklotras v Lužických horách s návazností na sousední Žitavské hory.
Na základě výsledků uvedeného jednání si Vás dovolujeme požádat jako jednoho ze správců dotčených pozemků o vydání souhlasu s vedením a následným proznačením níže uvedených cyklotras.

Všechny navržené trasy byly před jejich zařazením do studie projednány se Správou CHKO Lužické hory, která k jejich vedení nevznesla zásadní připomínky. Současně byly jednotlivé návrhy konzultovány s dotčenými městy a obcemi.

Trasa č. 10 – Jítrava / Bílé kameny – Horní Sedlo
Lesní správa Ještěd

- **Délka:** 2,4 km
- **Odkaz na mapu:** https://mapy.com/s/kumafopeca
- **Fotodokumentace:** https://drive.google.com/drive/folders/1zirQMLUlqVNT4otwCTXOoJyKhE1_RGhw?usp=drive_link

Popis trasy:
Propojení cyklotras mezi Jítravou a Horním Sedlem v blízkosti Bílých kamenů. Úsek k Bílým kamenům vede po široké cestě z důvodu možného střetu s pěšími. Převážná část cesty je vedena po cestě v majetku Pozemkového fondu, část trasy je v majetku obce Rynoltice a Lesy ČR. Trasu navrhuje a prosazuje obec Rynoltice.

Na základě výše uvedeného Vás žádáme o vydání **souhlasu vlastníka dotčených pozemků** s vedením a následným proznačením výše uvedených cyklotras po stávajících lesních cestách. Udělený souhlas bude sloužit jako podklad pro jejich následné zařazení do krajské sítě cyklotras Libereckého kraje, projednání s Klubem českých turistů a realizaci značení v souladu s platnou metodikou značení cyklotras.

Navrhované trasy využívají výhradně existující komunikace a nepředstavují požadavek na budování nových cest ani stavebních objektů. Jejich cílem je pouze logické doplnění stávající sítě cyklotras v území.

Předem Vám děkujeme za posouzení této žádosti i za dosavadní vstřícnou spolupráci při přípravě projektu.

S pozdravem,

Ing. Jan Sviták
Digitally signed by Ing. Jan Sviták
Date: 2026.07.07 15:29:09 +02'00'

Jan Sviták
Předseda DMO Lužické a Žitavské hory, z.s.

Lužické hory

DMO Lužické a Žitavské hory z. s.
Dolní Prysk 17, 471 15 Prysk
IČO: 07195371

e-mail: **info@luzihory.cz**
datová schránka: **yuczibk**

www.doluzihor.cz
www.pivnistezka.cz

Příloha D

Stanoviska vlastníků k vedení a proznačení navržených cyklotras

Lesy České republiky, s. p. - Lesní správa Česká Lípa

Lesy České republiky, s. p. - Lesní správa Ještěd

Dokumenty jsou vloženy v původní podobě, každý list na samostatné straně.

LESY ČESKÉ REPUBLIKY, S. P., LESNÍ SPRÁVA ČESKÁ LÍPA
Pod Holým Vrchem 3247, 470 01 Česká Lípa, tel. +420 956239111, fax +420 487871541, ls239@lesycr.cz, ID DS:e8jcfsn

DMO Lužické a Žitavské hory, z.s.
Ing. Jan Sviták
Dolní Prysk 17
471 15 Prysk
Česká republika

VÁŠ DOPIS ZN.	ČÍSLO JEDNACÍ	SPISOVÁ ZNAČKA	DATUM
	LCR239/002033/2026	188.5	31.7.2026

VYŘIZUJE	TELEFON	GSM	FAX	E-MAIL
Jeřábková	956 239 112	956 239 112		katerina.jerabkova@lesycr.cz

Věc: <u>Žádost o souhlas vlastníka s vedením a proznačením navržených cyklotras po stávajících lesních cestách</u>

V odpovědi na Vaši žádost ve shora uvedené věci Vám sdělujeme, že Lesy ČR, s.p., Lesní správa Česká Lípa s právem hospodařit k dotčeným pozemkům, souhlasí s výše uvedenou žádostí ohledně vedení a následného proznačení cyklotras po stávajících lesních cestách pro konkrétní trasy kontaktujte příslušné revírníky:

Trasa č. 5 – Kunratice – Cvikov a Trasa č. 6 Krompach Valy – Dolní Světlá
revírník p. Jan Chvojka, tel.: 725 257 730
Trasa č. 8 – Petrovice – Na Švestce – revírník p. Vít Beránek, tel.: 731 137 652

S pozdravem

Ing. Miroslav Švihlík
Digitální podpis:
31.07.2026 14:25

lesní správce LS Česká Lípa
Ing. Miroslav Švihlík

Lesy České republiky, s.p., se sídlem Přemyslova 1106/19, Nový Hradec Králové, Hradec Králové, PSČ 500 08
Spisová značka AXII 540 vedená u rejstříkového soudu v Hradci Králové, IČ: 42196451, DIČ: CZ42196451
Lesy České republiky, s.p., jsou držitelem osvědčení o účasti v certifikaci lesů, loga PEFC (08-2101/0001) a certifikátu C-o-C.

Státní podnik Lesy České republiky, s.p., zachovává nulovou toleranci k jakémukoli nelegálnímu jednání a dodržuje maximální transparentnost, legalitu a etiku. Součástí firemní kultury státního podniku Lesy České republiky, s.p., je Criminal compliance program (viz www.lesycr.cz), který stanoví zásady a pravidla jednání zaměstnanců či jiných osob jednajících za státní podnik Lesy České republiky, s.p. (dále jen „zaměstnanec"). Každý zaměstnanec má povinnost oznámit jakékoli podezřelé či nelegální jednání. V jakémkoli případě, kdy je jednání zaměstnance v rozporu s Criminal compliance programem, nelze je považovat za jednání v rámci nebo v zájmu státního podniku Lesy České republiky, s.p. Takové jednání je možné oznámit, a to i anonymně způsoby uvedenými na webových stránkách.
www.lesycr.cz

LCR246/001769/2026
ALCR2600382157

LESY ČESKÉ REPUBLIKY, S.P., LS Ještěd
Sokolská 1383, Liberec 1 460 01, tel. +420956246111, ls246@lesycr.cz, ID DS: e8jcfsn

DMO Lužické a Žitavské hory, z.s.
Dolní Pysk 17
47115 Prysk

VÁŠ DOPIS ZN.	ČÍSLO JEDNACÍ	SPISOVÁ ZNAČKA	DATUM
	LCR246/001769/2026	LCR0032664/2026	22.07.2026

VYŘIZUJE	TELEFON	GSM	FAX	E-MAIL
Demjan Josef	956 246 106			Josef.Demjan@lesycr.cz

Souhlas s vedením a proznačením cyklotras

Lesní správa Ještěd souhlasí se zařazením navržené **trasy č. 10 – Jítrava/Bílé kameny-Horní Sedlo** do krajské sítě cyklotras Libereckého kraje.

Část trasy bude vedena po lesní cestě, kterou plánujeme v příštím roce doplnit o obratiště pro odvozní soupravy a skládkoviště dřevní hmoty.

Značení trasy a případná evidence bude obsahovat upozornění na pohyb lesní techniky s možností uzavření trasy při vzniku mimořádných situací (zpracování a odvoz kalamitního dříví, oprava a údržba lesní cesty apod.)

V terénu bude značení trasy probíhat po předchozí dohodě s lesní správou, revírníkem revíru Sedlo a pracovníkem pro stavební činnost oblastního ředitelství.

S pozdravem

Ing. Jaroslav Čacký

Lesní správce

Ing. Jaroslav Čacký
Digitální podpis:
22.07.2026 9:43:51

Lesy České republiky, s.p., se sídlem Přemyslova 1106/19, Nový Hradec Králové, Hradec Králové, PSČ 500 08
Spisová značka AXII 540 vedená u rejstříkového soudu v Hradci Králové, IČ: 42196451, DIČ: CZ42196451
Lesy České republiky, s.p., jsou držitelem osvědčení o účasti v certifikaci lesů, loga PEFC (08-21-01/0001) a certifikátu C-o-C.

Státní podnik Lesy České republiky, s.p., zachovává nulovou toleranci k jakémukoli nelegálnímu jednání, dodržuje maximální transparentnost, legalitu, etiku a uplatňuje zásady Criminal Compliance Programu (www.lesycr.cz/ccp). V případech, kdy je jednání zaměstnance v rozporu s Criminal Compliance Programem, je možné takové jednání oznámit (www.lesycr.cz/ccp).